

4346

19.099

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 172 (3036) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 augusztus 1

Lassan megváltozunk

Sohasem szabad eltúlozni és egyoldalúan mérlegelni a dolgokat. Sokat hangoztattuk már, hogy a társadalom alapvető, természetjogi intézményeinek betegsége lényegében erkölcsi jellegű, a gyógyításnak is ehhez kell igazodnia. Erkölcsi tisztaalom nélkül, emberek belső átalakítása nélkül semmi tartós javulást, vagy változást nem érhetünk el. Igoz ez, de nemcsak ez igaz. A külső rendszabályok jelentőségét sem szabad lebecsülnünk. Az erkölcsi nevelés, a meggyőzés lassú munka. Ki kell várni az eredményt és nagyon sok terdséget el kell tűrni, amíg javulást észlelhetünk. Erre az időre szükséges a külső rendszabályok eligazító, lékező, sokszor nagyon is hatásosan javító eszköze.

Egyik kollégám hívta fel a figyelmet arra, amit egyébként már észrevettem, hogy az utóbbi időben örvendetesen megsaporodott az áldott állapotban levő anyák száma. Bármerre megy az ember mindenütt találhat boldog örömmel járó-kelő asszonyokat, akik szívük alatt hordozzák a legdrágább életpalántát és arcukról leolvasható a büszkeség is, amely minden tekintetben megilleti őket. A többi emberek is a legnagyobb tisztelettel veszik körül őket és mindenben azon igyekeznek, hogy kimutassák irántuk szeretetüket. A villamoson helyet kínálnak meg őket, a sorban előreengedik, a hivatalban gyorsabban intézik az aktáikat: egyszerűen örvendetesen megváltozott az a közösségi háttér, az a környezet, amely a családi élet egészséges erkölcsi átalakulását biztosítja.

Történt tehát változás és pedig örvendetes változás. Nem irhatjuk külön-külön valamelyik ok javára, ki zárolagos joggal egyáltalán nem, de az bizonyos, hogy a sok kedvező ok összehatásából valami nagyon jó származott. Közrejátszott bizonyára az erkölcsi nevelés is. Minden oldalról hangzik manapság a tanítás, a figyelmeztetés: Isten büntetése nehezedik arra, aki súlyosan vét a természet törvényei ellen. Isten a természeti törvények ura és erős kézzel örkődik a törvények épségén és kötelező erején. Isten büntetése nehezedik arra a nemzetre, amelynek fiai lábbal tapossák a természet törvényeit és ez a büntetés hamar észrevehető lesz a nemzet erejének csökkenésében. Anyira tehát még nem sülyedtünk, hogy az erkölcsi tanítás ne tegna rajtunk. Van látszata, még pedig örvendetes látszata. De sokat segítettek a rendszabályok is. Sokat jelentett a fizetésekben megnyilvánuló támogatás, a sokféle családtagok akció, a különös gond, amely mindenütt érvényesül a családdal szemben.

Nem hallgathatjuk el azonban azt sem, hogy a szigorú törvények és rendeletek megélezték a zsidó an-

Kaukázus északkeleti része német kézen

Atlépték az Ugo-Yeja folyót a gyors ütemben előnyomuló tengely csapatok Churchill a Szovjet megsegítésére Kujbisevbe utazott

Berlini jelentés szerint a német támadó hadosztályok 200 kilométernyire vannak a Dontól délre. A Kaukázus hatalmas hegyláncai előtt természetes akadályok már nincsenek.

Moszkvából jelentik (MTI.) Az OFI jelenti: Mint a péntek este kiadott hivatalos szovjet hadijelentés mondja, a szovjet csapatok a déli hadszíntéren több szakaszon kénytelenek voltak újabb állásokba visszavonulni.

Lisszaboni jelentés szerint a portugál fővárosba olyan hírek érkeztek, hogy Churchill repülőgépen a Szovjetunióba utazott. Allitóltag magyarázatot akar adni az angol állásponttól a második harctér kérdésében. Hosszas megbeszélést folytat majd Sztalinnal és ismerteti az összes nehézségeket a második harctér kérdésével kapcsolatban. (MTI.)

A magyar hadijelentés

A Magyar Távirati Iroda jelenti: 14-ik számú hadijelentés. A honvéd vezérkar főnöke közli: A honvéd hadsereg a múlt héten az ellenségnek a Donon át való erőszakos felderítő kísérleteit megghusította. Különben mindkét részen szörványos tüzéségi és aknavető harc folyt.

A honvédvezérkar főnökének ma kiadott 14-ik számú hadijelentéséhez beavatott helyről még ezeket közlik: Az elmúlt héten még inkább kidomborodott a Voronyezstől északra és délre eső Don szakaszok védelmének hadászati jelentősége. A szovjet ugyanis tartalékainak tömét a veszélyeztetett Don kanyarulatban való felhasználás helyett ezeken a szakaszokon vetette be és az így

kifejlődött harcban a szövetségesek jelentős bolsevista erőket kötnék le. Ezeknek az erőknél minden támadása eredménytelenül omlott össze a szilárd német és magyar védelmen. Az elmúlt napokban egyébiránt az ellenséges támadások és átkelési kísérletek javarésze a Voronyezs-öbnyeki védővonalak német kötelékektől védelmezett szakasz ellen irányult. A honvédhadsereg védőszakaszán aránylagos nyugalom volt. Az itt végrehajtott szörványos átkelő kísérleteket és felderítő vállalkozásokat honvédeink könnyen visszautasították. A csapatok szelleme különben változatlanul példás, éberséges és tettekrezsége a legkisebb egységekben is behozonyult.

Hadászati terv nélkül, apró csoportokra tagozódva harcol a szovjet déli hadserege

Berlinbe érkezett legújabb jelentések szerint a Don alsó folyása és a Kaukázus között levő szovjet csapatok egymásközi összeköttetése teljesen megszakadt és minden hadászati terv nélkül apró csoportokra tagozódva harcolnak és így kísérlelnék meg helyenként eredménytelen ellentámadásokat. A német csapatok az utóbbi 48 óra sikereinek

gyors kihasználásával további fontos állásokat foglaltak el és többek között átlépték az Ugo-Jeja folyót is. Ez a széles arcvonalon történt gyors előnyomulás mindazokat a fontos állásokat német kézre juttatta, melyek jelentősek a Kaukázus felől történő szállítás és nyersanyagellátás szempontjából a szovjet hadsereg számára.

Majszki kétségbeesett erőfeszítései Londonban

Londonból jelentik (Bud. Tud.): Majszky szovjet nagykövet kétségbeesett erőfeszítéseket tesz Londonban a Szovjet megsegítése érdekében. Valamennyi párt képviselőjéből álló bizottság összejövetelén részletesen tájékoz-

tatta Angliát a Szovjet katonai helyzetéről. Semmi kétség sincsen a tekintetben, hogy a második harctérnek még ebben az esztendőben való megvalósítása érdekében küzdött. Tájékoztató beszéde után a képviselők között vita fej-

gyalcsináló orvosok garázdalkodását is.

Mindez pedig akkor jutott eszembe, amikor az egyik zsidó munkaszol-

gálatosokat szállító vonaton olyanokat is láttam, akiknek távozása valószínűsleges fellélegzést jelentett számunkra. (P. I.)

lődött ki. Londonban köztudomásu, hogy a Szovjet a szövetségesek nyugati támadását minél korábban szeretné megvalósítva látni. Másfelől Londonban az a nézet, hogy senki sem nézheti olyan hideg valóságérzettel, mint ahogyan a Kreml teszi. Meg vannak győződve, hogy az arról való döntés, hogy a támadás egyáltalán lehetséges-e és mikor csak katonai szempontok figyelembevételétől függ.

Zürichből jelentik (Bud. Tud.): A Neue Zürcher Zeitung kairói jelentése szerint az afrikai sivatagban amerikai páncélos légénységet képeznek ki. Az amerikai légénység kiképzését már az Egyesült Államokban megkezdték, azonban a sivatagi harcra a helyszínen oktatják ki őket.

Stockholmból jelentik (MTI.) A NTL jelenti: A newyorki rádió jelentése szerint pénteken írták alá az Egyesült Államok és a Szovjetunió között létrejött kereskedelmi szerződést. Az új megállapodás egyelőre 1943 augusztus 6-ig marad érvényben.

Nagy előnyomulásról számolnak be a japánok

Tokióból jelentik (MTI.) A Német Távirati Iroda: A Kinában harcoló japán expedíciós hadsereg főhadiszállása szokásos heti hadijelentésében megállapítja, hogy a Hopei tartomány északi részében levő kínai csapatok megemmisítésére irányuló harcok már Csahar síkágán folynak. Más japán csapatok, amelyek a Hopei tartományban lévő Han folyó vidékén folytatják támadásaikat, elérték Csucsai fu városát.

Stockholmból jelentik (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A brit hírszolgálat közlése szerint Nehru pénteken Allah Abadban a következő nyilatkozatot tette: Az azonnali függetlenségi nyilatkozatra vonatkozó alapvető álláspontunk elismerése nélkül mindenféle kerekasztal értekezlet, amelyet Nahadar Sapru az indiai szabadelvű párt vezetője javasolt, számunkra elfogadhatatlan, mert a régi módszerek visszatérését jelentené. Ezek a módszerek számunkra elfogadhatatlanok, mert nem boríthatóztatunk meg azal az elképzeléssel, hogy egy más hatalom lábai elé boruljunk és úgy várjuk sorsunk alakulását. Északamerikai vagy kínai közvetítést csak India teljes függetlenségének elve alapján fogadhatunk el.

Kállay Miklós miniszterelnök tartott előadást a debreceni Nyári Egyetem ünnepélyes megnyitóján

Szinyei-Merse Jenő kultuszminiszter a magyarság történelmi hivatásáról beszélt ünnepi megnyitójában

Debrecenből jelentik: Szombaton délután 12 órakor Kállay Miklós miniszterelnök és Szinyei-Merse Jenő kultuszminiszter és Lósonczy István közellátási miniszter jelenlétében ünnepélyesen megnyitották a debreceni Nyári Egyetemet. A megnyitó ünnepély az egyetem díszaulájában történt nagyszámú ünneplőközönség és a Nyári Egyetem hallgatóinak jelenlétében.

Az ünnepélyen a megnyitóbeszédet Szinyei-Merse Jenő kultuszminiszter mondta:

Nagy és őszinte öröm tölt el, hogy mint az ország kulturális életének felelős vezetője hivatalos minőségben külföldi és hazai hallgatókhoz egyszerre szólhatok. Régi szép hagyomány kifejlődését érzem ebben a tényben is, mert a magyar szellem igaz fiai minden időben nemcsak honfitársaikhoz beszéltek, hanem Európához is, Európa minden írszándékú kultúrjéhez. Különösen fontos ez ma, amidőn szövetségesekkel karöltve a világ egyik legnagyobb csatáját vívjuk. Nemcsak honvédeink állanak az orosz mezőkön és vívják ki barátaink és bajtársaink egyre fokozódó elismerését, hanem itt Debrecenben megmutatjuk a magyar szellem vértjét és hírül adjuk mindenkinek, hogy mint a magyar kard résztvesz az új Európáért folyó áldozatos harcban, épp úgy a magyar szellem is résztvesz az új Európa felépítésének ugyancsak óriási művében. A magyar szellemnek fontos missziója volt, van és lesz kelet felé. A magyar az a középeurópai nép, amely magáévá tette a nyugati műveltségét anélkül, hogy nemzeti lelkét, vitéségét és sajátos szellemét elhagyta volna. Hivatva van tehát arra, hogy küldetést töltsön be kelet felé, példát mutasson a hazai hűségre és egyben európai szellemet sugározzon, megállja a helyét a népek nagy csatájában és megállja a béke küzdelmeiben is.

A nyári egyetem gazdag műsorából különösen két részt emelek ki: Az egyik a kisebbségi előadások, amelyek ismét tanúságot tesznek arról, hogy élő szent királyunk intelmei alapján kívánjuk rendezni minden kisebbségünk sorsát, a másik pedig a sajtótanfolyam, amely a nagy megújulást

hirdeti, a magyar sajtó megújulását, felemelkedését, a nagy nemzeti munkatervbe való beilleszkedés és ezzel párhuzamosan a magyar újságírói rend tekintélyének folytonos emelkedését. Kívánom, hogy külföldi vendégeink és barátaink jól töltsék itt a napokat és vigyenek kedves emléket hazájukba.

A kultuszminiszter azután német, majd olasznyelvű beszédben üdvözöl-

te a külföldi hallgatókat. Válaszolta, hogy a nyári egyetem célja a sajátos nemzeti értékek és tulajdonságok megismertetése. A debreceni nyári egyetemnek tehát egyik fontos célja az is, hogy a kisebbségi előadások keretében a hazánkban élő nemzetiségek helyzetét is megismertesse.

Ezután Kállay Miklós miniszterelnök tartotta meg nagyhatású előadását.

Kállay Miklós előadása a magyarság történelmi európai szerepéről

Amikor mi idejöttünk Európába, Európa határa, ha földrajzilag nem is, de valóságban valahol az Alpok nyugati nyúlványainál és az Adria nyugati partjánál vonult. A magyarok honfoglalásának európai jelentősége sok más mellett az is lett, hogy Szent István királyunk Európa keleti határát kitolta. Az államalkotás művészetével, kultúrával és civilizációval egyaránt kiterjesztette ezt a határt, országa keleti határáig a Kárpátokig és a Duna alsó folyásáig. Ez volt Magyarország elsőrendű szerepe Európa sorsának kialakításában. A magyarság ereje és szilárdsága betömte azt a rést, amelyen keresztül Európába új meg új veszélyek áramlottak és ezzel biztonságot teremtett Európában. Ez magában is elég lenne arra, hogy Európa népei ma különösen felfigyeljenek a többszáz esztendő országára és még ősbibb népére. Amikor az új Európa minden teherpróbát kiálló piléreket keres, ott kell keresnie, ahol a teherpróbák a legkomolyabbak voltak. De ez nem minden. Magyarország szerepe nem merül ki abban, hogy megállja helyét és biztonságot teremt a bizonytalanság közé. Szerepe az európai és nyugati keresztény fejlődés átvétele és kiterjesztése, majd megvédése is. A mi Európánkat ebben az értelemben bizonyosan a magyar nemzet mentette meg. Akármerre nézünk, mindig ugyanazt a tanulságot vonjuk le: Mindenben résztvettünk, mindenütt ott voltunk, de kezünkben a legtávolabbról vett fonál is önkéntelenül a gyökeres magyarság stílusában sodródott. Ha majd a győzelmes háború végén csakugyan megindul az új Európa felépítése,

akkor nagy lesz a kelete azoknak a férfiaknak, akik századokon át előkészítették az európai testvériség gondolatát. Ha akkor valaki összegyűjti az európaiság ígét, a nagy gondolatokat, mondásokat és a nagy tettek elbeszélését, amelyek az új Európához vezettek, el fog ámulni a világ, de el fognak ámulni a magyarok is, annyi lesz az új ösvényeken magyar elődeink lábnyoma. Amit Európa fejlődött ezer év alatt és maga az európai lélek is, mind benne van a magyar kultúrában és magyar lélekben. Európai civilizációt csak azoktól a nemzetektől kell tanulni, amelyeknek megadatott, hogy annak idején résztvegyenek ennek a civilizációnak kialakításában. Európaiaknak kell maradnunk. Utunk azt mutatja, hogy a puszták nemzete nem szerette a kis helyi telepek fülledt levegőjét, hanem mindig széles ablakot tárt az egész világra és ebben a levegőben kétszeresen érezte erejét és duzzadó alkotmányvágását. Rájött, hogy annál magyarabb, minél európaibb. Európa kulturája mindig nagyban és egészben egységesen fejlődött. Most állunk a válaszüton, hogy fejlődésünk ezt az egységét meg tudja őrizni. Ha ezt az egységet a következő évek és évtizedek kialakítják, úgy nincs választásunk és könnyen fog ezeréves európai lelkeségünk az új európai lélekhez idomulni. Ha ez nem következik be, akkor a magyar hivatás: résztvenni barátainkkal együtt abban a küzdelemben, amely a jobb, az emberibb, a magyarnakvalóbb Európát fogja kialakítani. Mert Európa felépítésében való részvételünknek van még egy döntő tényezője: hogy soha mások nem voltunk és mások lenni nem akarunk, mint magyarok.

Tengeren is súlyos gondjai vannak a szövetségeseknek

Amsterdamból jelentik (MTL.) A Német Távíráti Iroda jelenti: A brit hírszolgálat közlése szerint Alexander, a tengernagyi hivatal első lordja rádiónyilatkozatot tett, amelyben kijelentette, hogy az atlanti csata ügye most éppen olyan fontos, mint volt bármikor a háború folyamán. Ez a háború a legkeményebb mindazok között, amelyeket a brit birodalom valaha viselt. Az angol flotta szempontjából a helyzetet nagyon megnehezítették a légítámadások, amelyek sok változtatásra kényszerítették az angol flottát módszereiben.

Betegek

többnyire székrekedésben is szoktak szenvedni. Vigyázzunk ilyenkor a rendes emésztésre. Betegségben szükséges a **DARMOL**

Az 1894–1921 évi születésűek utósorozása

Nagyvárad thj. város polgármestere 202/1942. k. sz. szám alatt a következő hirdetményt adta ki az 1894–1921. évi születésűek utósorozásáról:

Felhívom mindazon 1894–1921. évi születésű állításköteleseket, akik a megtartott sorozásokon bármilyen okból nem jelentek meg, hogy az 1942. évi augusztus hó 7-én reggel 8 órakor a Markovits lakonyában, Horthy Miklós-út 26. szám alatt megtartandó utósorozáson saját érdekükben okvetlen jelenjenek meg.

Dr. Soós s. k. polgármester.

Kasszanyitó betörő járt a Komlós-testvérek üzletében

Nagyvárad. Saját tud. Szombaton reggel Komlós Aladár, a Komlós Testvérek Hlatky utca 13. szám alatti üveg- és porcellánárú cég tulajdonosa feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik július 31-éről augusztus 1-re virradó éjjel üzletében lévő készpénztárt feltörték, felnyitották a Wertheim szekrényt és a talált készpénzt magukkal vitték.

A rendőrség azonnal kiszállt a helyszínre. Megállapították, hogy az üzlet-helyiségben az irataztalt feltörték, annak tartalmát összeszórták. Felfeszítették ezután a készpénztárt, amelyben megtalálták a Wertheim szekrény kulcsát. Kinyitották a Wertheim szekrényt, az iratokat a földre dobálták, a készpénzt elvitték. Feltörték ezenkívül egy evőeszközszekrényt is és Alpaca evőeszközöket vittek el.

Az ismeretlen tettesek még az esti órákban, kapuzárás előtt lopóztak be az udvarra s az éj folyamán hatoltak be az üzletbe. Távozásuk lefeszítették a kapuajtón lévő lakatot.

Széleskörű nyomozást vezettek be.

Bácskai telepes székhelyek szerepelnek a magyar rádióban

Dr. Németh Kálmán „Dalol a tengerszem” című történelmi játékát adja elő 1000 bácskai székhely

Kedves levelet hozott szerkesztőségünkbe a posta. Dr. Németh Kálmán bácsjózseffalvai plébános azt írja benne, hogy augusztus 5-én a magyar rádió 1000 bácskai telepes székhelyt szólaltat meg „Dalol a tengerszem” című saját történelmi színjátékában. Az előadás országos viszonylatban is nagyjelentőségű lesz. Dr. Németh Kálmán érdekes leveleiben azt említi meg, hogy ez az elő-

adás felhívja a figyelmet a még Moldovában élő magyarokra. Különösen azért fontos ez, mert a bácskai telepesekről komoly történések is azt állították még két évvel ezelőtt is (Németh Kálmán szerint Székfi Gyula is), hogy nem tudnak magyarul. Az előadásnak tehát, amely szerdán este 8 óra 25 perckor lesz, minden bizonnyal nagy közönsége lesz.

Muráti Lili, Szörényi Eva, Páger Antal és Jávor Pál

Igen vagy nem?

az Apolló Filmszínházban.

Belvárosi

Eladó birtok

Főszereplők: Szeleczy Zita, Páger Antal, Vaszary, Pethes.

Jöjjön elsején

Főszereplők: Jávor Pál, Turay Ida, Páger Antal

a CASINOBAN

Német gyorskötélékek kiméletlenül üldözik a teljesen megvert szovjet sereget

A támadó hadsereg éle már 180 kilométerre van a Dontól

Stockholmból jelentik (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A Newyork Daily News ismét felhívja Angliát, állítsa fel azonnal a második arcvonalat. A lap rámutat arra, hogy Angliában kétmillió arcvonalbeli katona van. Ép ezért azonnal meg kell kezdeni egy szárazföldi hidfő kiépítését.

Amsterdamból jelentik (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A brit hírszolgálat jelentése szerint a szovjet kormány hivatalos lapja, az Izvesztija a következő felhívást intézte a szovjet csapatokhoz: Mostantól kezdve minden visszavonulás tilos! Szovjet katonák, harcolnotok kell, amíg lélegzeni és járni tudtok, amíg kezetek a fegyvert tartani bírja!

Istanbulból jelentik (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Arkilet tábornok az egyik török lapban megállapította, hogy a szovjetnek semmi kilátása sincs többé a háború megnyerésére.

Folyton emelkedik a foglyok száma és a zsákmány mennyisége

Berlin. (MTI) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának: A véderő főparancsnokasága közli: Német, román és szlovák csapatok átlépték a Don alsó folyását 250 kilométernyi szélességben és szétverték ezen a szakaszon a védelemre bevetett bolsevista erőket. Gyorskötélékeink, a gyalogság előcsapatai, valamint vadász hadosztályok szorosan a sarkában vannak a rendetlenül visszavonuló ellenségnek és már több helyen folyik az átkaroló üldözés a visszavonulási út elvágására. A támadó hadsereg éle már 180 kilométernyire délre van a Dontól. Szalajszk fontos vasúti csomópontért ma reggel óta folyik a harc. Egy gyalogos hadcsoport elfoglalta Terolevszkát. A foglyok száma, és a zsákmány nagysága a harcokban folyton emelkedik, bár a gyors előnyomulás következtében még nem volt számbevehető. A légierő szüntelenül beleavatkozott a földön folyó harcokba és rengeteg menetszlopot szórt szét s járművet rongált vagy semmisített meg. A nagy Don kanyarulatban német és román kötélekek átvették az ellenséget a folyón. Az olasz csapatok visszaverték az ellenség ellentámadásait és nagy veszteségeket okoztak az ellenségnek. Az ellenség bezárt részeinek kitérés kísérletei, valamint ellentámadásai sikertelenek maradtak. Ezekben a harcokban a szovjet tegnap 62 páncélost vesztett. A Don kanyarodóban is mindennél beavatkoztak a német légi egységek a földön folyó hadműveletekbe. Éjjel nappal nagy károkat okoztak az ellenségnek a csapatszállításokban, járműforgalomban, valamint a vízi úton történő szállításokban. Rzev környékén visszavertük az ellenség ellentámadásait és negyven ellenséges páncélost megsemmisítettünk. Volhovtól északra és Leningrádnál meggyújtottuk a bolsevisták helyi jellegű előretöréseit. A szovjet csapatoknak a Névan történt átkelési kísérleténél hét hajót megsemmisítettünk.

Egyiptomban német harci gépek tegnapi virradóra Kairóban több repülőteret támadtak nehéz bombákkal. A gépcsarnokokban több tűz keletkezett. Telitalálatok a földön sűrűn egymás mellett álló repülőgépek között nagy pusztításokat okoztak. Két repülő közül, melyek tegnap délután megkísérelték az átrepülést az észak-német partvidék felett, egyet

Majszky drámai beszédét fagyos hallgatás fogadta

Rómából jelentik (MTI.) A Stefani jelenti: Majszky szovjet nagykövet az alsóház vitájának végighallgatása után a szomszédos teremben beszédet intézett a képviselőkhez és drámai szavakkal esetele Szovjetországra tényleges helyzetét. Ilyen esetre még nem volt példa, amióta az angol parlament fenn-

Jól kezdett az új repülőezred

Berlinből jelentik (NTI.) A brit légierő csütörtökön délután a Csatorna partján harcba vetett német vadászpilóta ezred tevékenysége következtében újból súlyos veszteséget szenvedett. Az első támadás során a német vadászok 10 perc alatt 3 brit gépet lőttek le. Este hét óra felé nagyobb brit kötélek próbálta megközelíteni St Omer környékét. A riadó után felszállt német vadászok heves harcokra kényszerítették a brit gépeket és néhány perc múlva lezuhant

Julius: 800 ezer tonna

Berlinből jelentik (NTI.) Juliusban a németek 800.000 tonna ellenséges hajóteret súlyosítottak el. Rómából jelentik (Stefani.) Az angol tengerügyi hivatal beismerte

lelőttünk. A Csatorna és a norvég partok fölött 17 ellenséges gépet lőttek le. Brighton környékén könnyű német harci gépek elsüllyesztettek egy három ezer tonnás kereskedelmi hajót. A német légi erő mára virradó

Nagyobbmértetű hadműveleteket előz meg az egyiptomi szélescsend

Rómából jelentik (Stefani.) Illetékes olasz körök kijelentették, hogy az Észak-Afrikában harcoló csapatok számára az utánpótlás továbbra is rendszeresen és gyorsan árad Libiába. Az eddigi eredmények igen kielégítőek.

Rómából jelentik (Stefani.) Illetékes olasz körökben az egyiptomi arcvonal helyzetével kapcsolatban a következő nyilatkozatot tették: Julius 24. és 30. közt az el alemeini arcvonalon tovább folytatók a harcok. Az ellenség itt megismételte támadá-

SZOBROK
ciboriumok, szentségtartók stb.
Oberbauer A. Utóda
Magyarország legrégebbi templomberendező és zászlókészítő vállalata
Budapest, IV. Váci-utca 41 sz.
Alapítási év 1863. Tel. At. 83-3-44.
78 éves cég.

éjszaka ismét nagy erővel támadta Birmingham katonai célpontjait. ma kora reggel tevékenykedő felderítő gépeink kiterjedt tüzeket figyeltek meg

sait, amelyek egytől-egyig összeomlottak. A tengerpartok mentén végrehajtott összevonásokból arra lehet következtetni, hogy a legutóbbi napokban az ezen az arcvonalszakaszon uralkodó viszonylagos csend nagyobb méretű hadműveletek előjátéka.

Berlinből jelentik (NTI.) A német harci repülőket folytatták szakadatlan támadásaikat. Kalacs vidékén súlyos veszteséget okoztak a bolsevistáknak. A déli arcvonalszakaszon tegnap légi harcokban husz szovjet gépet lőttek le. (MTI.)

Berlinből jelentik (NTI.) Illetékes helyről közlik, hogy a Biaritztól egész Kirkenesig húzódó európai parti erődök mögött száz és száz újonnan épített repülőter van. A repülőterek csarnokait láthatatlanokká tették az ellenség számára. A gépek innen kiindulva mérnek eredményes csapásokat az angol szigetre. (MTI.)

Brit előretörési kísérletet hátrítottak el El Alameinnél

Róma. (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Az olasz főhadiszállás 794.ik számú jelentése: Az egyiptomi hadszíntéren El Alameintól délre, az olasz különítmények fölényesen verték vissza a brit előretörési kísérleteket. Az arcvonal többi részén mindkét részről a szokásos felderítő tevékenység folyt. Brit gépek bombázták Tobrukot. A légelhárítók egy gépet lelőttek. A bombák csak kisebb károkat okoztak. Halott vagy sebesült áldozata nem volt a támadásnak. Málta szigete fölött a tengely légi alakulatainak bombatámadása során légi útközvet fejlődött ki. A tengely vadászai öt brit gépet lelőttek. A nap folyamán végzett olasz műveletekből egy olasz gép nem tért vissza.

BARABÁS FERENC
bor- és sörnagykereskedés.
Kapucinus-utca 1. sz.
Nagyvárad Dreher Haggemacher sörgyár sörkülönlegességeinek árusítása viszonteladók részére
Nagyban és kicsinyben. Telefon: 21-16.

Vitéz HARÓ ZOLTÁN
rum, likőr és pálinka üzeme.
Kapucinus-utca 1. sz.
Saját gyártmányu rum, likőr és pálinka különlegességeinek árusítása viszonteladók részére
Nagyban és kicsinyben. Telefon: 12-15.

Jó termést ígér a szőlő

Szőlő- és borgazdaságunk időszerű kérdései

A Közellátási Értesítő írja: A most lezáró új termés számbavétele, felhasználása az új közellátási esztendő legjelentősebb feladata. A feladatok során az illetékes tényezők jól előre felkészültek a szőlő- és borértékesítésre. Ez a munka most igen sokfelé ágazik, mert az idén igen szép szőlőtermést várhatunk.

A legilletékesebb becslés szerint az őszel hozzátételeseként 5 és félmillió hektoliternyi mustot szüretelhetünk, ami azt jelenti, hogy a borellátás biztosítva van az elkövetkezendő esetleg gyengébb termésű esztendőre is. A nagy termés áldás, de egyben gond is. A magyar bor minőségének megtartása a legfőbb feladat, az értékesítés lehetőségeinek és az árkérdés megoldása pedig ezeket érdekli, termelő gazdát és fogyasztót egyaránt.

A várható ideai nagy termés három vonatkozásban ad az illetékes tényezőknek dolgot: 1. be kell állítani keresztény borkereskedelmet, 2. meg kell oldani a direkt-termő szőlők problémáját, 3. idejében biztosítani kell a bortermés értékesítéséhez szükséges pénzügyi vonatkozású feltételeket.

A keresztény borkereskedelem beállítása

A pincészeteket kijelölt keresztény borkereskedők veszik át, akik öt esztendő alatt fizetik meg részletekben a zár alá vett és rendelkezésükre bocsátott pincészetek forgalmi értékét. A kereskedelmi és iparkamarák felügyelete mellett folyik az őrségváltás, minden kamaránál működik már egy véleményező szakbizottság, amely a beérkezett igényeket elbírálja. A törekvés az, hogy az őrségváltás során a leghivatottabbak vegyék át a borkereskedelem művelését. Az elbírálás és a kijelölés még a szüret előtt befejeződik.

Az új kereskedők még nem tökéresek, következésképpen előre gondolni kell az őrségváltás során felszabaduló nagyobb pincészetek kihasználásának biztosításáról.

A direkttermő szőlők kérdése

A direkttermő szőlők kérdésének rendezése a mai háborus viszonyok közepette nem egyszerű feladat.

A hegyközségi törvény alapján 1941. évi december hó 31-éig meg kellett volna szüntetni Magyarországon a direkttermő szőlőket. Most azonban háborúban vagyunk, számot kell vetni azzal, hogy esztendőnk óta katonai behívások vannak, a szőlőgazdák egyrésze is katonai szolgálatot teljesít. A rendezéssel meg kell várni a háború befejezését.

A háború okozta tehát, hogy a direkttermő szőlők kiirtásának törvényben megzabott határideje elmúlt és direkttermő szőlők még mindig vannak, sőt: állományuk megsaporodott.

Az országgyűlésnek az őrmelléki szőlőterületek, amelyeknek nagyrésze szintén direkttermő.

A megszűlés hűz esztendeje alatt ugyanis az őrmelléki szőlők nagyrésze leromlott, a kevesebb munkát, törődést igénylő direkttermő szőlők elterjedtek az egykor értékes borvidéken. Pedig a direkttermő szőlőkből készült Noah-bor egérizű, nincs az a borkedvelő, aki szívesen fogyasztaná. Sajnos a direkttermő szőlők vidékén lakók meg szokták. Másik nagy veszedelem a Noah-bor körül az, hogy mindig voltak lelkiismeretlen kezek, amelyek összevegyítették a Noát nemes borral és sok alkalommal rontották és veszélyeztették

külföldön a magyar borok jó hírét.

A harmadik és legnehezebb probléma az ideai must- és bortermés értékesítése terén a szőlőgazdák és a borkereskedelem hitelszükségletének fedezése.

A magyar mustgazdálkodásban évek óta segíti az árak biztonságát az intervenció vásárlás rendszere. Hétmillió pengő az az összeg, amellyel az intervenció vásárlásokat lebonolyíthatják. A mai viszonyok közepette ez az összeg kevés volna. Számolni kell a hitelállás terén az országnagyobbodással, a borárak emelkedésével. Szakértői szá-

mítások szerint hozzávetőlegesen 40 millió pengő kell az új szüretben az intervenció vásárlásokra.

Hátra van még az új, keresztény borkereskedelem hitellellátása.

A zsidó borkereskedők helyére álló új, keresztény borkereskedők nagyrésze tökeszegény. Szakértelemmel, lelkes munkakészséggel kezd új tennivalóhoz, megfelelő hitel nélkül azonban nem kezdheti meg munkáját. Az egész termelésnek érdeke, hogy a must felvásárlásának útja zökkenőmentes legyen.

Mikor kell piacra vinni a termést

A nagy bortermés értékesítése körül a gazdatársadalomra is sok feladat vár. A tapasztalat azt bizonyítja, hogy a borárak mindig az új bor megjelenése körüli időkben szilárdulnak meg. Az a gazda tehát mindig rosszul számolt, aki termését must alakjában gyorsan értékesítette. Mindig az a gazda találta meg számításait, aki csak annyi mustot adott el, amennyi feltétlenül szükséges volt, a többit magánál tartotta, borra nevelte.

Az idén kétszeres köteleesség lesz ügyelni arra, hogy szüretkor ne kerüljön piacra fölös mennyiségű must. Számolni kell azzal, hogy ma még nem vehet fel minden mustmennyiséget az új borkereskedelem és az intervenció vásárlásoknak sem az a céljuk, hogy biztosítsák a teljes musttermés zavartalan átvételének gyorsaságát. A szőlőgazdának

az idén okos és előrelátó számítással kell felhasználnia a nagy termést. Nem valószínű, hogy jövőre is ilyen jó szőlőnevelő időjárás lesz, sőt: a tapasztalatok azt bizonyítják, hogy jó termés után mindig gyengébb termés következik. A bor érték, megőrzi a beléje fektetett munkát, költséget, megőrzi a munka tisztessége hasznát is. Sok olyan esztendőt megért már a gazdatársadalom, amikor keserveesen tapasztalta, hogy az előrelátó borkereskedelem milyen bőséges haszonhoz jut a borpiac alakulásai következtében. A bor a kereskedelmi pincészetekben kamatozott, értéknövekedéséből semmi haszna nem volt a munkájával verejtékező termelőnek.

De vannak más szempontok is, amelyek az idén kétszeresen figyelmeztetik a gazdát az okos borgazdálkodásra.

Csúfosan megbukott az Egyesült Államok önellátása

Megoldhatatlan problémák előtt áll az amerikai polgár

A múlt év decemberében kitört háború a tengelyhatalmak és az Egyesült Államok között az USA által hangoztatott „tengerek szabadságát”, vagyis helyesebben a tengerek angolszász egyeduralmát megszüntette. Azóta a tengelyhatalmak haditengerészeti egységei igen sok áruval megrakott amerikai kereskedelmi hajót süllyesztettek el és gyakorlatilag az Egyesült Államok külkereskedelme számára már csak az amerikai földrész áll nyitva. Washingtonban az utóbbi években gyakran beszéltek az Unió önellátásáról. Hogy ez az „önellátás” a valóságban hogyan néz ki, arról képet alkothatunk, ha gondolatban belépünk egy amerikai kisváros szatócsüzletébe és ott körülnézünk.

Először egy hatalmas sárgaréz porlököt-kávé tárolóra esik tekintetünk, amelyben a kávé természetesen Braziliából származik. Mellette megpillantottunk egy díszes bádogdobozt, amely Kinából jövő teát tartalmaz. A polc sarkáról manillaszínű lóg a Fülöp-szigetekről. A polc tetején sok keftét látunk. Ezek sörtéje Mongóliából származik. A kefték mellett üvegekben gyömbér és néhány doboz tapióka látható. A gyömbér Jamaikából, a tapióka Holland-Indiából került az USA-ba.

A pult sarkán üvegszekrényben szépen becsomagolt csokoládétáblákat és több doboz kakaót látunk. A kakaóbab Dél-Amerikából érkezett. Az üvegszekrényben az édességek között sok csomag fodorméntacukrot és rágógumit pillantunk meg, amelyek gyártásához a cukor Kubából, a mentaolaj a Szovjet-Unióból és a rágógumi alapanyaga Mexikóból származott.

A polc felső részén egy sereg üveget veszünk észre. Az üvegek tartalma olívaolaj és olajbogyó Spanyolországból, szerezendők az Antillákról, vanília Mexikóból, egészborse és egyéb fűszerféle Afrikából, Kinából, Japánból, Brit és Holland-Indiából. Három üvegesében „Red Pepper. Manufactured in Hungary” felirással szezedi édes nemes paprikát is látunk. Az üvegek parafadugója Portugáliából származott.

A mennyezetről fűrtökben lóg Közép-Amerika nagy tápértékű gyümölcse, a banán. A pult másik sarkán néhány szép friss ananászt veszünk észre Hawaiiából. A polc középső része tele van konzervdobozokkal. Szardínia, Norvégiából és Portugáliából, tónhal és szardella-gyűrű Olaszországból, lazac Németországból, marhahús-konzerv Argentínából, stb. A konzervdobozok a Maláj-földről behozott ónból készültek.

A polc alsó részén a gyógyárak között látunk néhány üveg csukamájolajat Izlandból, seholajat Brit-Indiából, mahuangot (Ephedra vulgaris) szénánátha ellen Kinából, ricinusolajat Holland-Indiából, kámforolajat Japánból, jódot Chiléből, ipekakuanát Nikaraguából, szennát Irakból, kinint Holland-Indiából és egyéb gyógykészítményeket a világ minden részéből.

A mennyezetről lámpa függ. Az izzólámpa tungsztén fémszála Kinából származik.

A pult mellett egy kis állványon nyitott dobozok sorakoznak. Ezekben kis csomagokban főzelék- és virágmagvak vannak: vöröshagymamag a Kanári szigetéről, kelkáposztamag Dániából, paraj-, sárgarépa- és retekmag Hollandiából, löheremag Magyarországról, virágmagvak Hollandiából és Japánból. A dobozok mellett virághagymák Angliából, Hollandiából és Japánból.

A háborus viszonyok természetesen következménye, hogy a sörgyártás nem maradhat a békeévek korlátlan termelésében. A háború tartama alatt nem tehetősdhatunk sörben, következésképpen a bor fogyasztása fog fellendülni. A bor iránt a kereslet — különösen a téli hónapokban — sokkal nagyobb lesz, a kereslet és a kínálat örök törvényei szerint az a gazda jár majd jobban, akinek pincéjében elegendő bor lesz.

„A védekezőszerek kérdése

A másik szempont ugyancsak figyelemreméltó. A jövő esztendői termés mennyisége és minősége nemcsak a várható időjárástól függ majd, hanem a rendelkezésre álló védekezőszerek mennyiségétől is. Az idén katasztrália holdanként 12 kilogramm rézgálicot kaptak a szőlőgazdák permetezésre, holott két esztendővel ezelőtt még holdanként 30 kilogramm rézgálicot számoltak az eredményes védekezésre. Nem bizonyos, hogy a védekezés mai mértékéig lecsökkentett rézgálicmennyiséget elő lehet majd teremteni a következő esztendőkre. Már az idén is kevésnek mondták a szakértők a holdankénti 12 kilogramm rézgálicot.

Az is közelről érdekli a szőlőgazdákat és a fogyasztóközöniséget, hogy a magyar közéletmezében egyre nagyobb szerep vár a szőlőre. A magyar szőlő az egyik legegészségesebb gyümölcs, bőséges tárháza az egészségvédő tápanyagoknak. Háborús közéletmezésünkben fokozottabban kell tehát felhasználnunk. Az illetékes tényezők elhatározták, hogy az idén az egész országra kiterjedő, rendkívül széleskörű propagandát kezdjenek a szőlőnek a népelemezésbe való fokozottabb bevonása érdekében.

A jégsekretyekben nagy vajtömbök állnak, amelyek színezése Jamaikából és Equadorból származó ételfestékkel történt.

Az üzlet falán egy szekrényke lóg dohányáruval és gyufával. A szivarok fedőlapja Kubából, a cigarettadohány részben Törökországból került az Unióba. A pipadohány illatát a braziliai tonka-bab adja. A gyufát Finnországban gyártották.

Egy üvegszekrényben piperickek láthatók. A pipereszappanok illatosításához a citromolaj Ceylonból, a kókuszolaj a Fülöp-szigetekről, az eukaliptuszolaj Ausztráliából érkezett. A többi piperickek alapanyagához a rózsaszínű olaj Bulgáriából, a narancsvirágolajat Franciaországból, a levendulát Angliából, a talkumot Kinából, a méhviaszt Braziliából, a mandulaolajat Spanyolországból szállították.

Nagyjából így néz ki egy amerikai kisváros szatócsüzletének árukészlete eredet szerint.

Az Egyesült Államok 1940-ben csupán fogyasztási javakból 2.540.656.000 dollár (kb. 12.703.280.000 pengő) értékben hozott be külföldről. Ez az adat és a szatócsüzlet árukészlete alátámasztja megállapításunkat, hogy az amerikai „önellátás” igen gyenge alapokon nyugszik és már most, az Egyesült Államok elleni háború második felévének kezdetén igen sok közszükségleti cikkről kell az amerikai fogyasztónak lemondania.

Beszámoló a Nagyváradi Ügyvédi Kamara egy éves munkájáról

Derekasán hívték részüket a nagyváradi ügyvédek a felszabadult magyar élet elindításában

Nagyvárad, július hó.

A nagyváradi Ügyvédi Kamara terjedelmes jelentést készített 1941. évi működéséről, az első esztendőről, amely keresztény magyar szellemben való új-áalakulása óta elmúlt.

A kamara a kiküldött kilenc tagu bizottság jelentése és véleményezése alapján a az igazságügyminiszter kijelölésének megfelelően állapította meg a kamara új tagnévsorát. Ebben a zsidóknak tekintendők összesen 9 százalékban foglalhattak helyet. Utólag a 2220—1941. számú miniszterelnöki rendelet értelmében kivétel nélkül ügyvédek is felveendőek voltak a zsidóknak tekintendő ügyvédek jegyzékébe. ez a felvétel azonban már csak az 1942. év folyamán történt. Ugyanakkor több nem zsidóknak tekintendő ügyvédet jegyeztek át főleg a trianoni országrészekből Nagyváradra s ezekkel együtt a számarány valamivel meghaladja az 1939. IV. törvénycikkből eredőleg a 7810—1940. számú miniszterelnöki rendeletben előírt számarányt.

Ezáltal lényeges eltolódás jelentkezett a nagyváradi ügyvédi kar összetételében. A számarány a keresztény ügyvédek javára nagy mértékben megváltozott.

Ügyvédek a közpályákon

A visszacsatolás folytán előállott bírói és közigazgatási személyzeti hiány a területen lehetőségessé, sőt szükségessé tette, hogy az igazságügyi és belügyminisztériumok az ügyvédi karból bírókat, közjegyzőket és közigazgatási tisztviselőket toborozzanak. Így sok nagyváradi ügyvéd hagyta el pályáját hosszabb-rövidebb működés után s jutott megfizető megbízatásokhoz, magas állásokhoz, sőt végleges kinevezésekhez, amelyek rendjén arról is gondoskodás történt, hogy az illető nyugdíjigényét az ügyvédi karban eltöltött szolgálati idő legalább egyrézének beszámításával állapítsák meg. Ennek folytán a nagyváradi Ügyvédi Kamara kebelében csak azok maradtak meg, akiknél részben a hosszú ideig tartó idegen megszállás, részben egyéni adottságok kitermeltek azokat a körülményeket és jellemvonásokat, amelyek a pályán való megmaradásuknak előfeltételei lehettek és amelyek alkalmassá tehettek őket arra, hogy sikeresen támogassák ezen a területen a magyar jogszolgáltatás helyreállítását és az ügyvédi testületnek a társadalmi életben vezető szerepre való elhivatottságát elismertessék.

A nagyváradi kamarában a visszacsatolt területen működött ügyvédek kivül lényeges számmal jegyeztették át magukat trianoni országrészhelyi magyar ügyvédek. A két csoport — írja a jelentés — szerencsésen fogja kiegészíteni egymást a bíróságok előtti együttműködésben, mert míg a trianoni országrészhelyi ügyvédek az első világháború óta létrejött magyar törvényalkotásokat is-

merik a gyakorlatból is s így a felszabadult részekben lakottaknak segítségére lehetnek ezen jogszabályok gyakorlati megismerésében és alkalmazásában addig a felszabadultak a megszállás alatt létrejött idegen jogalkotásokkal s a telekkönyvi és bírósági iratok idegen nyelvű szövegével tudják megismertetni a trianoni országrészhelyeket.

Ugyanez volt a helyzet a bíróságok és ügyészségek tekintetében is, amelyek

a visszacsatolt területekről toborzott és a trianoni országrészekből ide kinevezett vagy áthelyezett ítélőbírák és ügyészek karában szerencsés összetételt mutatnak fel, úgy hogy mindkét jogászkar, a bírói és ügyvédi, karöltve vezethette ki e terület jogkereső közönségét a megszállás alatti jogszolgáltatás bizonytalanságából a régi veretű és általános bizalmat keltő magyar igazságszolgáltatás világába.

A felszabadult ügyvédi kar anyagi helyzete

A nagyváradi Ügyvédi Kamara 1941. évi június hó 27-én alakult meg. Ekkor alakultak meg a tisztikar, választmány és a különböző bizottságok. Ez a választás a törvény értelmében 3 évre szólott s így a trianoni országrészekben az 1941. év végén megjertt választások a nagyváradi kamarát nem érintették.

Az így megalakult ügyvédi kamarában a keresztény magyar ügyvédek anyagi helyzete, amely a megszállás két évtizede alatt jóval alulmaradt a normális szinten, az 1941-ik eszaka évben nem volt megfelelőnek mondható. — állapítja meg a jelentés. A magyar bíróságok megszervezése és működésbe lépése csak az év második felében nyert befejezést, azért csak ebben az időben jutottunk el normálisnak nevezhető bírói ügymenethez. Közben különböző intézkedések az ingatlan-forgalmat a legkisebb mértékre csappantották; a gazdasági élet háborus megkötöttsége más perenkívüli munkálatok számát csökkentette, ezenkívül a pénzügyi kormányzat érthetetlen túlzásokba esett azoknak az ügyvédeknek a megadóztatásában, akik a 22 évi megszállás alatt teljesen lerongyolódtak s a felszabadulás után még alig jutottak lélegzethez. Ez utóbbiban egyhitést eredményezett az, hogy a pénzügyminisztérium az ügyvédi kamarák országos bizottságának felvilágosítására utasította a pénzügyi közegeket az ügyvédi forgalmi adó átalányozására.

A kamarai jelentés annak a reménynek ad kifejezést, hogy a kormány és a parlament új intézkedésekkel elő fogja segíteni az ügyvédi kar anyagi helyzetének fellendítését és hivatása gyakorlá-

sának jobb lehetőségeit. Erre vonatkozólag a budapesti Ügyvédi Kamarával az élén az ország valamennyi kamarája, így a nagyváradi is, több kormányzati és törvényhozási intézkedést sürgetett, amelyek közül a jelentés több alaposan megindokolt javaslatot sorol fel.

Ilyen az okiratkényvszer bevezetésére vonatkozó javaslat. E téren a jegyzői magánmunkálatok eltiltását vagy kisebb térre való szorítását, különösen a telekkönyvi vonatkozású ügyeknél s a társasági szerződéseknél a kötelező ügyvédi, illetve közjegyzői segédlet elrendelését sürgeti a kamara. Ez nemcsak az ügyvédek anyagi helyzetének javítását célozná, hanem a közönség érdekeit is szolgálná, mert sok szükségtelen bonyodalomnak venné elejét.

Ezenkívül szorgalmazza a kamarák az agkori ellátás jobb szabályozását. A mai nyug- és övegyei ellátásnak megokozozására lenne szükség a kamarai jelentés szerint, hogy a színvonal megfelelő legyen. De figyelembe ajánlja a jelentés, hogy az ügyvédi pályán eltöltött 35—40 év az egyéni talán minden más pályához képest jobban kimeríti. A magasabb mérvű nyugellátáshoz az erre szolgáló alap növelésének több megoldási módját így a különböző formában megvalósítható, nagyobb mértékű önadóztatás bevezetését ajánlja. A visszacsatolt keleti és erdélyi részekre nézve oly kormányintézkedést kér a jelentés, amely állami segítséggel, jelentékeny hozzájárulással lehetővé tenné, hogy azok az ügyvédek, akik most lettek a nyugdíjintézet tagjaivá, ne legyenek kénytelenek a 22 éves megszállás alatti időre a nyugdíjjarulékot pótolni.

Zugírászat és zsidó ügyvédek alkalmazása magyar irodákban

Kormányzati intézkedéseket sürget a kamarai jelentés az ügyvédi költségmegállapítások országosan egységes rendezésére, peres ügyekben a minimális ügyvédi díjszabás alkalmazását és a perenkívüli ügyekből származó költség peresben az ezekre vonatkozó díjszabás figyelembevételét. Sürgeti a kamarai jelentés a mind jobban elhaltalmasodó zugírászat nagyobb szigorral való megfékezését, az 1939. IV. törvények hatálya

alá eső egyéneknek a választott bírói működéstől való eltiltását s azt, hogy ezek ügyvédi irodákban segédkeként ne legyenek alkalmazhatók.

„Ámbár, — írja e részben a jelentés, — kamaránk területén ezidőszent az ilyen személyek alkalmazásának lehetősége a nemzsidó ügyvédek irodájának ma pótolhatatlan szükségletén segít, — ugyanis keresztény alkalmazotakat még jó darab ideig nem találhatunk, mert az alkalmas keresztény munkások a visszacsatolás után tömegesen helyezkedtek el közhivatalokban. — mégis csatlakozunk az Országos Bizottság felterjesztéséhez és a gyakorlatban Kamaránk igyekezett is az 1939. IV. törvények hatálya alá eső személyeknek ügyvédi irodákban segédként lenendő alkalmazását a legszűkebb térre szorítani és minden egyes esetet egyéni leg, megbízhatóság és kari tisztesség szempontjából megvizsgálni.”

KERESZTELY

HIRNEVES ZONGORATERME
BUDAPEST, VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 66

Családias sokasem érheti!

A továbbiakban kéri még a jelentés a középfokú közigazgatási bíráskodás intézményes bevezetését, amely hatóság előtt az ügyvédi képviselőt kötelező legyen.

Kéri a jelentés a román uralom alatt hozott agrárkiszajátítási és birtokosítási jogszabályok alapján városokban és községekben kisembereknek kiosztott házhelyek kérdésének megnyugtató szabályozását. Ezidőszent ugyanis ezek a házhelyek, amelyeken kisemberek nagyobb részben házakat emeltek. Kormányrendelettel forgalmon kívül vannak helyezve s ez a tilalom sok magyar embert is súlyosan érint.

Csatlakozik a nagyváradi kamara ahhoz a mozgalomhoz, amely az állampolgárságot igazoló eljárás egyszerűsítésének kérdésében megindult. Legalább az 1939. IV. törvények hatálya alá eső egyéneknek. — javasolja a jelentés, — decentralizálni kellene az igazolási eljárást és szükséges lenne, hogy számtalan okíratot a hatósági köztudomás pótolhasson. Jellemző, hogy a nagyváradi kamara tagjainak még egy tizedrése sem tudta eddig megszerezni az állampolgársági igazolást.

Rendeleti szabályozást javasol jelentésben a nagyváradi Ügyvédi Kamara azon bírói letétek fizetésének kérdésében, ahol a letétet a megszállás alatti időben eszközölték a román pénzügyigazgatóságoknál és általában a visszacsatolt területeken volt állami letétpénztároknál. A helyzet ugyanis az, hogy a magyar kir. adóhivatalok a kifizetést megtagadják azzal az indokolással, hogy a vontkozó pénzeket a volt román állami hatóságok és közegek magukkal vitték.

Kéri a jelentés az igazságügyminisztert, találja módját annak, hogy a visszacsatolt területeken élők peres ügyiratai a bukaresti Semmitőszéktől visszaszereztesse. Igen nagy azoknak a jogkereső feleknek a száma, akiknek peres ügyeiben az ügyiratok a román legfőbb bíróságnál rekedtek és számos esetben nagy vagyoni érdekek fűződnek az iratoknak a visszaszerezéséhez.

Sürgős megoldásra várna a jelentés szerint, az első világháború és a megszállás előtt a nagyváradi, nagyzealontai és ezatmárnémeti kir. járásbíróságok tartozott 41 község visszacsatolása és ezzel a Trianon előtti helyzet visszaállítása, ami az ügyvédek szempontjából is kívánatos volna.

Javasolja még a jelentés, hogy a nagy-

Cserépkályhák
Átrakom modern fa- és szénfűtéses vagy Hardtmuth rendszerre. Reggel még 18 fok melege lesz.

TESTA cserépkályha lerakal
Szt. István Dezső-u. 3.
Telefon: 33-66, 31-96

Gyapju stucnik, Vastag zoknik és harisnyák.

Délvidéki Fehérneműk, zsebkendők Habselyem
flortalpu Téli bolyhos nadrágok kombiné
selyem Gyapju mellények nadrág
harisnya Kesztyűk, hálóing

HORVATH HARISNYAHÁZ Hlatky Endre-u. 8.

váradai közjegyzők száma bírósági törvényszéki ügyekben kizárólag egyes bíró ítélkezzék, a magyar nemzet megbecsülése elleni büncselekményeknél, valamint kormányzósértésnél ne ötös tanács, hanem törvényszéki hármas tanács ítélkezzék s a határlépcsői ügyek egyes bírói ítélkezésre bizassanak.

Bíróhiány és a kamara tagjai

A jelentés említést tesz a továbbiakban a nagyváradai királyi törvényszéken nagy mértékben észlelhető bíróhiányról, különösen a törvényszék polgári felelősségi tanácsánál, ahol állandó a torlódás, de majdnem ugyanez a helyzet a kir. törvényszék büntetőtanácsánál is. A járásbírói ügyekben is a legtöbb esetben csak több hónapos határidőkre tűzhető ki a járásbírói tevékenységi oszlopjánál pedig, — állapítja meg a jelentés, — a megfogyatkozott ügyszám ellenére is igen lassan történik a kiadmányozás a leíró személyzet kevés volta miatt.

A nagyváradai Ügyvédi Kamara belételeire vonatkozólag közli a jelentés, hogy a nagyváradai ügyvédi kamarába az 1941. év folyamán 256 ügyvédet jegyezték be, ebből 20 volt az 1939. IV. törvényi hatálya alá eső ügyvéd, helyettes ügyvédként pedig egy nemzsidót jegyezték be. Ügyvédjelöltet 37-et jegyezték be, ebből az 1939. IV. törvényi hatálya alá esett 1. Az 1941. év folyamán törölték 7 ügyvédet, egy helyettes ügyvédet és 3 ügyvédjelöltet. Az év végén bejegyezve volt 249 ügyvéd — ebből 20 zsidónak tekintendő, — és 34 ügyvédjelölt, akik közül zsidónak tekintendő egy.

A jelentés végül a nagyváradai Ügyvédi Kamara anyagi helyzetéről, az ügyvédi kamarák országos bizottságának működéséről és a helyi kamara bajtársi szolgálatáról számol be.

Kiknek fellebbezéseit tárgyalja a II. számú adófelosztási bizottság augusztus 3-án?

A „Dobó Katica” polgári leányiskola (volt Notre Dame de Sion) helyiségében, Horthy Miklós-út 36. I. em., 1942. augusztus 3-án d. u. 3 órakor az alábbi adófelosztási tárgyalják:

Dr. Imrik Gusztáv, Pázmány Péter-utca 4. Dr. Papp János, Ráday Gedeon-utca 11. Weisz Jenő, Bathori-utca 28. Rohitsek Károly, Mátyás Király-út 5. Schaehter Izsák, Mátyás Király-út 5. Ifj. Keresztési Károly, Mátyás Király-út 99. Harstein Sámuel, Mátyás Király-út 61. Reichenstein Ferenc, Kocsán János-utca 5. Rettig J. Mátyás, Kocsán János-utca 8. Mandel Izrael, Malom-utca 21. Szabó Károly, Kolozsvári-út 30. Zilahy József, Kolozsvári-út 54. Nagy József, Gyár-utca 63. Somogyi Sándorné, Hattyú-utca 41. Cséfan Mihály, Hattyú-utca 44. Bartyák András, Berlin-utca 49. Bitye György, Berlin-utca 9. Nagy Péter, Árpád Vezér-út 112. Pázmány József, Tomori Pál-utca 52. Lipták István, Téglavető-utca 54. Tomes Ernő, Oláhapáti-u. 10. Karola Mihály, Attila-utca 25. Adler Jenő, Vizi-utca 3. Paul Péter, Török Ignác-utca 97. Bernát József, Mátyás Király-utca 109. Ellenés Ferenc, Madrid-utca 18. Negró Tivadar, Galamb-utca 4. Özv. Nagy Istvánné, Galamb-utca 1. Dobai Györgyné, Solyom-utca 6. Majoros Sándor, Mester-utca 9.

Orbán Sándor.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Egy kis „Zsé” vitamin

Gyászol az angol királyi család: nem Big Game nyerte a derbyt

(B. L.) Köztudomású, hogy Angliában a legnagyobb nemzeti ünnepek egyike az angol király derby-napja. S hogy a háború vérzivatarát sem változtatta meg az angolokat, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a derby előtt a Daily Herald, a nagy munkáslap vezércikkben foglalkozott a kérdéssel és május 9-i számának vezércikkében a király lovainak győzelmét jósolta. A május 18-án megtartott futtatáson a király istállójának két lova vett részt: Sun Chariot és Big Game. A verseny nagy favoritja Big Game volt, amelyet a legjobb angol zsoke,

Gordon Richard lovagolt. A versenyen, — a verseny lefolyását ismertető tudósítások szerint, amelyek most érkeztek csak meg Berlinbe. — azonban hiába volt a király lovainak minden erőfeszítése, a versenyt Derby lord Phoenix nevű lova nyerte és Big Game csupán hatodik helyre futhatott be. A futtatáson ősi szokás szerint jelen volt maga az angol király is egész családjával és a tudósítások szerint könnyű fejlégynéssel vette tudomásul lova vereségét. Gordon Richard szerint a 2400 méteres táv kissé hosszú volt Big Game állóképességének...

le városka valamennyi férfitakosa tudvalevőleg részben az angol hadi, részben pedig a kereskedelmi tengerészet kötelékében teljesített szolgálatot és a panaszos levél szerint a város férfitakosságának 38 százaléka esett hivatásos áldozatává. Ezért nevezik magukat a levél aláírói az özvegyek városa lakóinak és egyben elpanaszolják, hogy saját maguknak sem irigylésre méltó a helyzetük, mert a német haderő Rostock bombázása után két éjszakán keresztül látogatója volt a kis tengerpartj angol városnak és az özvegyek sorát is erősen megritkította. A bombatámadások lezajlása után a kormány elhatározta, hogy a városka gyermekeit biztosabb vidékre küldi, ami meg is történt, azonban jelleztesen angol módszer szerint Minden szülőnek viselnie kellett gyermeke utazásának költségeit és aki nem volt hajlandó az állam által előlegezett költségeket utólag megtéríteni, azt azaz' kényszerítették a fizetésre, hogy a fizetés megtörténteig nem adtak neki élelmiszerjegyet. A nagy felháborodást keltő panaszoslevél szerint így a város lakosságának egyharmada most kénytelen részben gyermeke utaköltségét, részben pedig saját élelmiszerszükségletét koldulás útján megszerezni!

Beisztatl camiaibál kávezik Newyork utefit

(B. L.) A Daily Herald június 24-i száma szerint a newyorki Hudson-híd keleti feljárójának oszlopfejére érdekessé emléktáblát helyeztek el az amerikaiak június 19-én. Az emléktábla szövege azt adja tudtul, hogy a hídfeljárathoz csatlakozó utca kövei az angolországi Bristol városából származnak és azokat az angol légügyi minisztérium azon kormosan és véreesen bocsátotta New-York városának rendelkezésére, amint a német repülőbombák hatása után a város épületeiből felszedték. Ugyanakkor megkezdődött a csatlakozó út átkövezése és ma már Newyork legnagyobb szenczációja az a két külön táblával ellátott és üveglappal befedett járdakő, amelyen üveg alatt ott vöröslig az „ártatlanul” kiontott angol vér egy pár csöppje...

lakozó út átkövezése és ma már Newyork legnagyobb szenczációja az a két külön táblával ellátott és üveglappal befedett járdakő, amelyen üveg alatt ott vöröslig az „ártatlanul” kiontott angol vér egy pár csöppje...

Az angol kormány és az „özvegyek városa”

(B. L.) A Daily Herald június hó 27-i száma érdekes panaszos levelet közöl. A levél írói Bootle angol kikötővároska hölgyei, akik súlyos vádakat emelnek az angol kormány ellen. Boot-

Rizs terem a magyar pusztán

— Hazug romantika helyett józan valóság —

A világsajtó Magyarországról írott cikkeit sokszor kétségbeeséssel kellett olvasnunk. Kicsiny országunk eddig a politikamentes vonalon dolgozó újságírók legnagyobb része mindig a pusztát, a csárdát, a mulató gentryifju képe után látta és írta meg s így lett a nagy világ szemében Magyarország a romantikus hejjuhujjakkal tejjel-mézszel folyó országa. Például Angliában a Picture Post a magyar puszták lovas-betyár, mágnaeleány-vadvirágáról írt érdekes regényt. — A Signal pedig, ez az egyébként remek kiállítású német folyóirat a képes magyar riporthoz a legmegfelelőbb témának a kacskaringós magyar baj-

szot találta, míg ugyanakkor a Berliner Illustrierte a délibábot méltatta nagyszerűen megírt cikkben. S mindenütt: az egész világon ugyanez a kép s ugyanez a jelenség! Vadvirág, betyár, cifra rongyok és a csárda, — újságcikkek és folyóiratok erről számoltak be mindenütt. S a filmek hasonlóképpen! Magyar filmek éppúgy, mint a külföldön készült magyar tárgyú pergőképek: hamis romantikával körített hamis magyar életet adtak: egy valóságban sohasem létezett operettélelet tártak a magyar életről halvány sejtélemmel sem rendelkező külföldi közönség szemé elé.

lyozta központilag irányított, a valóságokat állandóan szemmel tartó magyar propaganda akció...

Igy alakult ki a magyar idegenforgalmi propaganda ellensúlyozatlan túlméretezettsége következtében világszerte Magyarországról és a magyar életről a mai hamis kép, — ennek a hamis képnek az ellensúlyozására és kiküszöbölésére az első lépésnek a berlini déli lap rizecikkét kell látnunk. Dícséret érte mindenki- nek, aki a cikk létrehozásában segédkezett. S ha az előbb a magyar propaganda hibájaként röttük fel a hamis szemlélet elterjedését, most a dícséretünk sem a cikket közlő német lapnak szól, hanem a magyar propaganda épületében annak az ismeretlennek, akitől a cikkek az ötlete végére valahára megszületett. Régióta szükség volt az ilyen cikkekre.

S végezetül csak egy a kérésünk: ez az egy cikk ne mardjon elszigetelt jelenség! Kövesse ezt a többi cikk s ez az első csak megindítója legyen egy hasonló vonalon dolgozó magyar propagandának, amelyért pénzt, fáradságot és áldozatot sajnálnunk nem szabad. Mert ha a magyar jövőendő szempontjai elsősorban azt követelik, hogy a magyar haderő fejlesztésére tegyünk meg minden lehetőt, de másodsorban ugyanezek a szempontok azt követelik meg, hogy az alkotó magyar munka propagandájára sem szabad sajnálni sem pénzt, sem munkát, sem áldozatot!

Abaffy László.

Cikksorozat a magyar rizsről

Ilyen körülmények között kétszeresen kellett örülnünk a *Börsenzeitung am Mittag*-ban, a legjobban elterjedt berlini déli lapban annak a háromfolytatásos cikksorozatnak, amely E. Thaler tollából „Reis wächst in der Puszta...” — Rizs terem a pusztán — címmel legutóbb megjelent. Tárgyilagos, ügyes adatokkal alátámasztott cikk a magyar alkotó munkáról!

Romantikus sallangok nélküli tárgyilagos és érdekes cikk volt ez a hortobágyi szék meghódításáról és a terméketlen pusztaság termékenyítéséről, tehát az állandóan folyó, de alig észrevett alkotó magyar munkáról.

S itt meg kell állanunk egy pillanatra. Eddig sem a német sajtó hibája volt az, hogy Magyarországot a

hejjuhujjakkal és cifra rongyok országának látta. Ez a magyar propaganda hibája volt és főleg: a magyar propaganda szétesettségének és terveyszerűtlenségének következménye.

Hibák a magyar idegenforgalmi propagandában

A magyar propagandának az az ágazata, amely idegenforgalmi érdekek szempontjából a cifra rongyok és külsőségek Magyarországot propagálta, végzetesen ki volt fejlődve az alkotó, munkás értékekkel teli valódi magyar élet megmutatásának rovására. Nálunk mindenki idegenforgalmi propagandát csinált — ezen a téren határozottan nagy eredményt értünk el, de a nagy eredmények káros következményeit nem ellensu-

Kisriport a nagy háborúból.

ÁRKÁSZOK AZ ELSŐ VONALBAN

— A honvéd haditudósító század közlése —

Valahol Oroszországban... Vihar előtti csend ül a tájon. Itt ott zizzen, mozdul — alig észrevehetően a rozs, vagy a magasra nőtt virító gyom... Csak a helyzettel ismerős, gyakorlott szem látja: jól felszerelt honvédek: árkászok: kúsznak szemkápráztató fürge mozdulatokkal néhány lépést előre, majd „lapítanak”... Az ellenségnek semmit sem szabad észrevennie ebből a támadást gondosan előkészítő munkából.

A falu szélén húzódó fasorban beásott, majd hosszú kilométereken át mélységben tagolt ellenállási vonalban magukat biztonságban érő vörösök nem sejtik, mi közeledik... A rozs, a gyom tovább hullámozik, halk jeleket ad, miközben az ellenséges műszaki-zárhoz érkeznek a komáromi árkászok. Nagy Imre főhadnagy, századparancsnok jól álcázott magaslati helyről figyeli a mozgást, majd varjúkárózással (rengeteg varjú van a környéken) megállítja az előnyomulást. Itt kell bevárni a pár perc múlva esedékes tüzéséig „muzsikát”. Az „előtáncot”.

Eldördül az első ágyúlövés

Az ostromfelszereléssel ellátott egy parancsnok s négy főből álló és gyalogsági félrajokkal megerősített árkászjárőrök fekvő maradnak. Idegfeszítő pillanatok következnek. Csenke Ferenc és nemes Szjábéli József zászlósok, szakaszparancsnokok, járőrtől-járőrhöz kúszva adják ki az utolsó utasításokat.

Eldördül az első ágyúlövés.

Nyomban utána a második, harmadik, negyedik. Isten tudja már hányadik. Remeg a föld. Az ellenséges oldalon házmagasnyira emelkedik a föld. Ebben a pokoli hangjátékban dobják el az árkászjárőrök aknakereső körtéjüket, aknafelszedő kampójukat, Nyújtott-töltet kerül a többszoros drótkadály alá. Néhány második perc s már robbannak a „körtérek”, vagy „horogra” került aknák. Most már az ellenség is tudja, miről van szó. Minden rendelkezésre álló tüzerőt műszaki zárai elé helyez. A mieink azonban erre is fel vannak horgyva volnának felkészülve. Aknavető, nehézpuska, helyenként — bunkerek ellen — páncéltörő, géppuska és golyószóró egészíti ki a tüzéség romboló tűzét...

A megerősített árkászjárőrök szemkápráztató gyorsasággal tovább küzdik előre magukat. Ötszáz méteres szélességben piros-fehér zászlók jelzik a műszaki záron nyitott kapukat. A gyalogság útja szabad.

Az árkász azonban nem fejezte be feladatát. Ő az él hegye. Tovább küzd magát. Előnyomulása akkor szünetel pillanatnyilag, amikor magyar bombázó vagy német stuka szórja pokoli hangkíséret mellett „szeretetsomagjait”... A stuka, vagy bombázó még meg sem fordul — az árkászjárőr már újabb műszakiár megsemmisítésével újabb vonalat tesz szabaddá...

Az egyik járőrt Nagy Ferenc tizedes vezeti. Komáromi gyerek. Második évét szolgálja. Hirtelen meglepetés éri. A rozsól tüzet kap. Őt orosz golyószóróval és puskával tüzel. „Hore ruki”, fel a kezekkel! — hangzik a figyelmeztetés s a következő pillanatban röpül a kézigránát. Itt nem lehet sokat tétovázni. A vezető szemé-

Tüzet kapnak a szoviet bunkerből

Egy bunker nyílásából tüzet kapnak. Jól álcázott, fűvel és gazzal teljesen benőtt építmény. Kérdően villannak össze a szemek, amikor Csenke zászlós kúszva megérkezik. Intésére két részre szakad a raj és kúszik, kúszik... Fedett helyen közelíti meg az erődítményt. Amikor rárohannak egy tíz és öt ember ugrik ki a bunkerből. Föltartott kézzel. Az első bunker a miénk!

A Nyers Gyula honvéd parancsnoksága alatt előnyomuló járőr elfogta a sávjába eső ellenséges tábori őrs őrszeméit. A meglepett muszkák

Gyalogos az árkással tör előre

Gyors ütemben nyomulnak előre a járőrök s nyomukban a gyalogság végez tökéletes felgöngyölítő és tisztító munkát... Az árkász gyalogság nélkül, a gyalogság árkász nélkül nem érhet el gyors és jó eredményt. Az alakulatok és fegyvernemek tökéletes összhangja hozza meg a sikert.

Az ötödik előnyomulásában Murencsák Vilmos őrvezető járőre halad az élen. Erős ellenséges tüzben szedik fel az aknavetőket, nyitnak kaput az utánukjövőknek. A harmadik dombvonulatnál kemény ellenállásba ütköznek. Nehézfegyver támogatást kérnek és kapnak. Az ellenséget lefogó tűz alatt bámulatos fürge-séggel mozognak a karok és lábak. Murencsák őrvezető vágja az első kézigránát a bunker lőrésébe, majd utasítására egyik szlávul beszélő honvéd elkiáltja magát: „Adjátok meg magatokat! Nincs menekülés!” Nagyobb nyomaték kedvéért újabb kézi-

lyes példamutatásától függ majdnem minden. Egyszerre öt kézigránát robbant a szovjetoroszok között. Nyomában szökéls... Három orosz mozdulatlanul fekszik. Kettő a mély futóárok kanyarulatában tüntek el. Nagy tizedes járőre szökelve tár tovább előre, miközben minden talpalatnyi helyet gondosan átvizsgál. Egyetlen aknának sem szabad maradnia. Nehéz és felelősségteljes munka ez. Az oroszok összesen tizenhatféle hurokhúzó és taposó aknát használnak. Egy mozdulat, egy lépés emberéletet követelhet. ha az árkász nem lelkiismeretesen végzi munkáját.

Zizegésre, susogásra figyel föl a járőr. A hajnali szürkületben tágrávnálva kutatnak a szemek. Félperc is eltelik, amíg a mieink felfedezik: a zubbonyukra sást, fűvet tüzdelték az oroszok s így teljesen a terephez alkalmazkodva — rajtaütési célszittel kúsztak a járőr felé. Össztüzet kaptak. Hármán felemelték a kezüket. Az első orosz foglyokat kúszva kísérik hátrafelé...

szó nélkül emelték magasba a kezüket... Békésen kullogtak a magyarok közé. Kenyeret majsoltak. Valamelyik komáromkörnyéki fiú nyomta a kezükbe: Ne éhezettek, mint otthon... Nyers Gyula kis csoportja is kúszva közelítette meg az előtte levő bunkert. Kézigránáttal füstölték ki az oroszokat. Elsőnek a parancsnok ugrik a még füstölgő kiserődbe. Már senki sincs benne. A vörösök a kézigránát üdvözlő hangjára kámforrá változtak... Kilométerekre rohanhat itt előre az ék...

gránát robban a bunker előtt. Félperc sem telik el: a bunkert védő vörösök megadták magukat...

Ezredsávnok jobbszárnyán Major Pál tizedes járőre halad. Nagy terepnehézségekkel küzdöttek a fiúk. Orosz géppuskák, golyószórók és aknavetők tartották lenn a honvédeket. Kemény tüzéségi támogatás mellett jutottak aztán nagy ügyességgel mégis előbbre és előbbre. Major Pál tizedes komolyabb veszteség nélkül két bunkerből füstölte ki a kommunistákat. A szívós védekezés nem használt. A magyar gyalogság előretörését nem lehetett megakadályozni.

Közben nemes Szjábéli József zászlós szakadatlanul buzdított és parancsolt. Dunántúli, erdélyi és felvidéki fiúk feltartóztatatlanul lendültek utána. Az orosz ellenállási vonalakat valóságos elölpörték. Csak így lehet megérteni, hogy naponta 18, 20 kilométeres, sőt sokszor ennél is mélyebb területávot vesznek birtokukba csapataink.

Ezer esztendővel ezelőtt ezen a földön az akkori világ legjobb és legfellegeltesebb katonái: a honfgaló ősmagyarok táncoltatták lovaikat. Őseink nyomában most új magyar hősök járnak az orosz pusztákon. Egy komáromi gyalogezred támadási sávjából ragadtunk ki itt néhány kis példát. Köteteken át folytathatók a fősorolást. Mert itt minden honvéd igazi hősként áll és cselekszik a maga helyén. Méltóan a nagy ősohöz.

Horvát Imre versei*

A Féreg

Pár friss levelet még lerág.
A gyökeret is elpusztítja,

aztán tömör sötétbe vág:
csalja őt a sirvermek titka.

Holottak hasán csúszik át.
Fölpuffad és hízottan törtet...

Feszíti rózsás, rút inát. —
De nem lúthatja át a Földet!

Őszi nap

Oly halovány, mint a beteg gyerek.

Mindjárt meghal, olyan erőtlen ő.

Vigyétek karotokon remegő

testét — és ringassátok emberek!

Alföldi tél

Tenyérnyi fagy. Ez itt a sarkvidék.
Rátúz a nap — s olvad a percnyi hó.
Lakából egy zömök veréb kilép —
s tipeg, topog. Ő itt az eszkimó.

* Ezeket a verseket a rádió — július 26-án — a szerzőtől műsorba iktatott versek között közvetítette.

Hazafias ünnepség keretében leplezik le Solyomkővár falában elhelyezett emléktáblát

Vonattal és kerékpárral utaznak ki Nagyváradról az ünnepség színhelyére.

Bihar vármegyének legromantikussabb váromja az Élesd közege mellett Solyomkővár, amelynek magas szirtfalra épített várfalaiból még ma is elég épségben áll annyi, amennyi megsejti velünk, hogy a maga idejében valóban bevetetlen vár volt. Solyomkővárhoz a magyar nemzeti történelemnek, de különösen a szűkebb Biharországnak sok dicső emléke fűződik. A hazafias érzéseknek kívánt fáklyát gyújtani a Magyar Turista Egyesület, amikor a Solyomkővár falában elhelyezendő nagyméretű emléktáblát készíttetett, amelyen röviden ismerteti a vár történelmi multját. A „Bihar Egyet” a Magyar Turista Egyesület nagyváradi osztálya, az élesdi székelyhű „Bocskay” Törzsével együtt augusztus hó 16-án, déli 12 órai kezdettel, nagyszabású hazafias ünnepség keretében fogja leplezni ezt a márványtáblát. Az ünnepségen nagy számban fognak résztvenni a hazafias, nemzetvédelmi és ifjúsági testületek, amelyek koszorút helyeznek el az emléktáblán. A résztvenni szándékozók 16-án reggel a 7.55 órakor induló személyvonattal indulhatnak Nagyváradról Élesd megállóhelyre, onnan pedig két és fél órai gyaloglással érhetik el Solyomkővárt. Hazatérés az esti, vagy az éjjeli személyvonattal. Különösen nagy számban fognak indulni kerékpárosok. Ezeknek indulása 16-án reggel 6 órakor a Mussolini-térről, a Kereskedelmi Csarnok elől.

FERENC JÓZSEF
KESERÜVIZ

MEGNYITOTTUK az Apolló palotában épített

üzlethelyiségünket

Szőnyegek, függönyök, butorszövetek, linoleumok
ballonkabátok, kárpitos kellékek, zsákok.

HAAS FÜLÖP és FIAI-féle Rt.

BALLAY SÁNDOR:

Itt a Szigligeti Színház új társulata!

Berengh Béla 21 éves színészi múlttal bucsút mond a színpadnak. Alig marad valaki a régi társulattól

Budapest, július hó. Délután fél négy felé járt az idő s a késői ebédet sietve kellett elfogyasztanunk, hogy le ne késsük a találkozó Putnik Bálinttal, aki új híreket ígért szervező munkájáról. A Nemzeti Színház előtt azonban váratlanul összetalálkoztunk s most már sétálva haladtunk tovább a Newyork-terasz felé.

Egy pengő, amelyből nem lehet visszaadni

50 év körüli, kopottas öltözetű férfi állított meg bennünket a bejáratnál. Köszönt, majd tenyerét előre nyujtva megállt.

Putnik a zsebében kotorászott, majd kihalászott egy pengőt.

Az öreg elvette, könnyedén meghajolt s hozzátette:

— Sajnos, nincs visszaadnom — s ezzel már el is tűnt.

Feketézés közben mesélte el Putnik Bálint, hogy mikor kinevezték színigazgatónak, az öreg színész gratulált elsőnek s akkor meg kellett ígérnie, hogy ahányszor bemegy a Newyorkba, mindig ad neki 50 fillért.

Még egyszer sem fordult elő azonban, — jegyezte meg mosolyozva az igazgató, — hogy váltani tudott volna.

Kezdjük talán a hölgyeknél

Leültünk az asztalhoz s feltettük az első kérdést:

— Van már a jövő évre társulat?

— Már csaknem teljesen együtt van... s elkezdte a nevek felsorolását:

— Kezdjük talán a hölgyeknél:

Hotty Éva drámai hősnő (múlt vasárnapi számunkban már bemutatunk).

Göndör Klári szubrett (róla is az elmúlt vasárnap írtunk).

Márfy Vera énekes primadonna tavaly Kassán volt szerződésben.

Szögi Arany paraszt szubrett. Legutóbb Szatmáron és Kassán játszott. Kovács Irén énekesnő.

Kemény Gizella drámai szende. A fiatal és igen tehetséges nagyváradi színésznőt már ismeri a közönség az „Urilány”-ból.

Fayk Rózsai, anyaszínésznő és komika.

Balogh Ilona fiatal hősnő. Az Egyesületi Iskolából szerződöttem.

A tavalyi együttes tagjai közül marad Telek Ica szubrett. Keleti Aranka szubrett, Boros Manci jellemző színésznő. Körösi Juci, amíg a trafikengedélyt meg nem kapja. Majtényi

Gabit és Haraszi Irént is Váradra köti szerződése.

Állandó vendégként szerepel Jurik Ica szubrett primadonna és az év vége felé már játszhat Jurik Julesi is. (Putnikáknál családi örömnök néznek elébe. Gratulálunk, Szerk.)

Moory Lucy ugyan Debrecenbe szerződött, de Unger Istvánnal, az ottani igazgatóval kötött megállapodásom értelmében, mint vendég gyakran szerepelhet a Szigligeti Színház színpadán.

Es a férfiak...

Daniss Győző, hős, Kassáról. Remélem, hogy Daniss Győzőben igen értékes munkatársat találtam. Mint főrendezőnek alkalma lesz, hogy el-

Október elején kezdődik a színiidény

— S mi a jövő évi program?

— Erről egyelőre részletesen még nem nyilatkozhatok. Az biztos, hogy az új társulat szeptember 1-én jön össze Hódmezővásárhelyen, ahol a János Vitézzel nyitunk. Szeptember 2-án Iluskát Márfy Vera, Kukorica Janesit Benkő Béla, Bagót pedig Daniss Győző alakítja.

Hódmezővásárhelyen készítjük elő az októberben kezdődő nagyváradi évadot. Nagyváradon valószínűleg Babay József „Csodatűk” című magyar meséjét adjuk először. A darab zenéjét Buday Dénes szerzte.

— Mégis, milyen darabokat tanul-

Mi lesz Sármássyval és Berengh Bélával?

Megkérdeztük az igazgatót, hogy Sármássy Miklós és Berengh Béla máshova szerződött-e?

— Nem tudok róla — mondta az igazgató, Berengh Béla lemond a színpadról, Sármássy Miklós pedig Budapestre gravitál.

Sármássy Miklóssal egy héttel előtte beszélünk és akkor kijelentette, hogy amennyiben Váradon marad, nem zárkózik el az elől, hogy alkalmilag fellépjen és rendezzen egy-egy prózát, de állandó tagnak nem szerződik.

Berengh Béla viszont elmondta, hogy bucsút vesz a színpadtól. Már 21 éve színész és a 21-et a kártyában

Találkozás Deily Ferencsel

Észre sem vettük s már a Nagyköruton baktattunk. Egyszerre csak Deily Ferencsel és társaságával talál- tuk magunkat szemben. Deily alapo-

Erdélyi József

Nagyvárad, Hlatky Endre-utca 10

Telefon: 12-81

Szolid árak!

Zománcedény, alumínium edény, hűsörök, zsemlye- és mákdarálók, mérlegek, ígérszekrény, zománcozott tűzhely, alpakka evőeszközök, állandó raktára!

ismert tudását Nagyváradon is bebizonyítsa.

Szabó Ernő táncoskomikus. Legutóbb a Royal Orfeumban dolgozott. Nagyszerű humora van. Rég nem volt ilyen komikus Váradon.

Benkő Gyula énekes. Nagyon szép tenor hangja van. Gyulán már vendégszerepelt a János Vitézben és nagy sikere volt.

Bakay Lajos szerelmes színész (Madách színház).

Máray Ede táncos komikus (Szatmár).

Pákozdy Ferenc táncos naturbus (Egyesületi Iskola).

A tavalyiak közül marad Barys Béla jellemző színész és Út Endre jellemző színész, aki egyúttal díszlettervező is. A két titkár továbbra is Bartos József és Czumbel Lajos. A karmester pedig természetesen Szatmáry Endre.

nak be Hódmezővásárhelyen?

— Nem lesz ok panaszra. Lássuk csak: Vén diófa (operett), Párizsi express (operett), Bolond Asvayné (színmű), Hazajáró lélek (dráma), Csodatűk (meséjáték, Katyushka operett). Ezenkívül Hotty Évával és Kemény Gizellával előadjuk a Lúzvést is.

Putnik Bálint elmondotta még, hogy kötött napokon nem csinál bérletet Nagyváradon. A bérlek 30 szelvényt válthatnak az évad elején és ezt tetszés szerinti napokon érvényesíthetjük. A pénztár minden nap délután 11 óráig fenntartja helyüket.

is kivágják. (A szállongó hírek szerint útmesteri állást kap. Szerk.)

— Hogy megy a színház Gyulán?

— Köszönöm, elég rosszul — vágta rá az igazgató. Átlag napi 100 pengőt fizetnek rá. Remélem azonban a betakarítás után, augusztusban, megindul.

— S mit vár Hódmezővásárhelytől?

— Ott feltétlenül fog menni. Őt igazgató közül kaptam meg az engedélyt s nagy szeretettel várnak bennünket.

Meg is mutatja Kun Béla képviselő és dr Nagy Gábor főjegyző meleghangú táviratát.

Biztosítja a MAV a dinnye és a szőlőszállítás gyors lebonyolítását

Tartalék kocsipark áll rendelkezésre a nagyobb termelési körzetekben.

Budapestről jelentik: Dinnyében bő termésre van kilátás az ország minden vidékén. A dinnyeterület általában emelkedett az idén, mivel a tavaszi vizek után felszabadult parcellák egy részét is dinnyeültetésre használták fel a gazdák. A következő hetek alatt azért e termék fokozott mértékű szállítása várható.

Jó terméskilátások mutatkoznak még szőlőben, almában és szilvában is. A szőlő és a szilva szállításánál fontos a gyorsaság, hogy a leszedett áru minél előbb a fogyasztópiacokra kerüljön.

A MAV tudatában van a termelés fontos érdekeinek és megtette az előkészületeket a szállítás gyors lebonyolítására. Az üzletvezetőségek külön tervezet alapján szervezik meg a szállítást. Az állomásokat felhívták, hogy tegyenek jelentést a körzetükben várható nagyobb dinnye és egyéb tömeggyümölcs szállítási időpontjairól. A dinnyére vonatkozólag már megjöttek az adatok, mire az egyes üzletvezetőségek már irányítják is a szellős kocsikat az állomásokra.

A nagyobb gócpontokon ezenkívül tartalékkocsipark fog az állomások rendelkezésére állani. A szőlőszállításához ezenkívül a termő vidéken megfelelő mennyiségű hűtőkocsit helyeznek készenlétbe. Az állomások által igényelt teherkocsikat legkésőbb hat órán belül irányítják a helyszínre az üzletvezetőségek.

Kállay Miklósné vezetésével augusztus 1-én kezdi meg működését a Hadirokkant Gondozó Szövetség

Miniszterek feleségei vesznek részt a munkában.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Kállay Miklós miniszterelnök felesége elnöklelte alatt álló Országos Hadirokkant Szövetség augusztus 1-én megkezdte működését. A szövetség végrehajtó bizottsága péntek este ülést tartott, amelyen Kállay Miklósné ismertette a szövetség működésének irányelveit és részletesen megálapította a szövetség munkatervét. Az Országos Hadirokkant Gondozó Szövetség munkássága keretében a magyar közélet vezetőinek, elsősorban a kormány tagjainak feleségei vesznek kezükbe a hadirokkantak és hozzátartozók ügyének gondozását. Ez biztosíték lesz arra, hogy a háborurokkantjainak és hozzátartozóinak a háboru tartamára és a háboru utáni időkre gondoskodik sorsukról és biztosítják számukra azokat az életfeltételeket, melyek közt hadbavonulásuk előtt éltek.

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz, telefon, stb.) Polgári szálló — Polgári árak!

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZABÁLY-UTCA 5 SZÁM
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETESI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postafiókárképpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

A Gondos ember nem éli fel teljesen jövedelmét, hanem minden szükségletre félretesz belőle. Van azonban olyan szükséglet is, melyről nem tudni előre, mikor következik be. Megrokkann az ember és nincs mielő megélnie. Meghal a hozzátartozói elvesztik eltartójukat. Hiába tesz félre kerestetéből, a megrokkannás és a halál megszakítja ezt a tőkegyűjtést; mielőtt a szükséges összeg együtt lenne. Egyedül az életbiztosítás útján teremtheti elő a váratlanul beálló szükségleteket. Az 1857-ben alapított legrégibb magyar biztosító magánvállalat, az **Első Magyar Általános Biztosító Társaság** helybéli: Szent László-tér 2 szám alatti főügynöksége készséggel ad felvilágosítást minden biztosítási vonatkozású ügyben.

ÜLÉST TARTOTT AZ ORSZÁGOS HONVÉDELMI BIZOTTSÁG. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A 36 tagú országos honvédelmi bizottság pénteken ülést tartott, amelyen tárgyalta és elfogadta az ipari munkafelügyelőségek megszervezéséről, valamint a katonai szolgálatot teljesítő közszolgálati alkalmazottak illetményeinek újabb szabályozásáról szóló két kormányrendeletet.

Elhanyagolt állapotban találták az erdélyi borvizeket a tudományos vizsgálat. A Magyar Tudósító jelenti: A Háromszék megyében feltalálható erdélyi borvizeket a helyszínen hivatalos vizsgálatnak vetette alá Vitéz István egyetemi magántanár. Megállapította a vizsgálat után, hogy azok az értékek, amelyek a Székelyföld jövőjéhez és gazdasági felvirágzását jelentik, csekély kivétellel teljesen elhanyagolt állapotban vannak. Rámutatott arra, hogy a borvizeknél igen nagy szükség van az egészségügyi követelmények ellenőrzésére. Különböző javaslatokat dolgozott ki annak érdekében, hogy az erdélyi borvizeket egészségügyi szempontból is minél jobban ki lehessen használni.

DR. BOTÁR BÁLINT ÁTVETTE A NAGYSZALONTAI PLÉBÁNIA VEZETÉSE T. Nagyszalonta. Saját tud. Pénteken délelőtt ment végbe Nagyszalontán a dr. Bánás László esperes-plébános távoztával megürit nagyszalontai plébánia átvétele az új plébános, dr. Botár Bálint részéről. Az átvételre az egyházmegyei főhatóság biztosul Brösztel Lajos apátkanonokot küldte ki. Megjelent az átadásnál dr. Bánás László is. A leltárak átvizsgálása és aláírása után dr. Botár Bálint átvette a plébánia vezetését.

Volt 4-es honvédek! Augusztus 4-én este fél 8 órakor a Széchenyi-épületben levő nagyteremben bajtársi megbeszélést tartunk. Minden bajtárs megjelenségét kéri a Vezetőség.

Friss, finom nápolyi szeletek, cukorka, csokoládé.

Befőzéshez szükséges cikkek. Kompótok, konzervek, csemegeáruk.

MOLNÁR IMRE cégnél, Rákóczi-ut 4.

NAGYVÁRADI CSERKÉSZEK A BERKES ERDŐBEN. Nagyvárad. Saját tud. A nagyváradai cserkészek H. Tóth Lajos polgári isk. tanár, táborparancsnok vezetésével kéthetes táborba szállnak a közeli Fugyivásárhely melletti Berkes-erdőben. Az egyesített tábor mintegy 120 résztvevője 10-én indul útnak Nagyváradról. A tábor élelmezési parancsnoka Erdélyi Ferenc postafőellenőr cserkésztszist lesz, aki fiával együtt vesz részt a nyári táborozáson.

Keresztelő. Vasárnap délelőtt fél 10 órakor lesz a Magyar Távirati Iroda nagyváradj kirendeltségi vezetője, dr. Nagy Akos újszülött kisfiának, Géza Endrének a keresztelője az olasz plébániatemplomban. A keresztelést Polják István áldozópap, a Magyar Lapok szerkesztője végzi.

SZERDÁN ÜLÉST TART A ME-GYE KÖZIGAZGATÁSI BIZOTTSÁGA. Nagyvárad. Saját tud. Bihar vármegye közigazgatási bizottsága szokásos havi ülését augusztus 5-én, szerdán délelőtt tartja meg a vármegyeházán.

Modern festett BUTOR olcsón kapható MEZEINÉL
 Szabadság-utca 12. Háló, kombinált szobák, előszobák, konyhák.

JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG 70 ÉVES SZÜLETÉSNAPIJA. A Magyar Országos Tudósító jelenti: József királyi herceg, tábornagy augusztus 9-én, vasárnap tölti be 70-ik életévét. A királyi hercegre, aki teljes testi és szellemi frissességben ünnepli ezt az évfordulót, szeretettel tekint az egész ország népe, mert nem felejt el szolgálatait, amit az ország érdekében tett. Különösen a szívéhez legközelebb álló volt világháborús katonák, akik az ő parancsnoksága alatt harcoltak különböző harcsteren, tapasztalták számtalanszor jóindulatát és segítő készségét.

Felhívás. A nagyváradai cukrász szakosztály augusztus hó 2-án, vasárnap, füsttelen napot tart, a harcsteren küzdő honvédeink részére. Kérjük kedves vendégeinket, hogy filléreikkel támogathatják szíveskedjenek ezen nemes akciónkat. Hazafias üdvözléssel a Cukrász szakosztály Elnöksége.

MEGVENDÉGELTE BÁNFFY MINISZTER A MAGYAR-NÉMET KERESKEDELMELI BIZOTTSÁGOT. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Bánffy Dániel báró, földművelésügyi miniszter Clodius követ és a magyar-német vegyes kereskedelmi bizottság tisztelőre ebédet adott.

Adakozás. Szent Antal nevében N. N. Nagyvárad 10 P összeget adományozott a szegények részére. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

FELHÍVÁS! A nagyváradai borbély-és fodrásziparosok figyelmébe! Az Ipartestület értesíti a nagyváradai és a nagyváradj járáshoz tartozó fodrász-iparosokat, hogy a közellátási miniszter úr (június és július) 2 hónapra szóló mosó- és borotvaszappant a rendelkezések szerinti kiosztás végett a Testületnek leküldte. A névre szóló utalványokat a szakosztály vezetősége augusztus hó 3-án, hétfőn délután 3-tól az Ipartestület földszinti helyiségében fogja kiosztani. Kérjük a fodrásziparosokat, hogy szakosztályi könyvecskéjüket okvetlenül hozzák magukkal. Az Ipartestület elnöksége.

Korona Filmszínházban
 Renoválás és átalakítás miatt **augusztus 14-ig**,
NINCS ELŐADÁS

KÖZJÖLÉTI ÉRTEKEZLET A VÁRMEGYÉN. Nagyvárad. Saját tud. Hétfőn délelőtt 10 órakor igazgatósági ülést tart a megyei Közlölet Szövetkezet a vármegyeháza közgyűlési termében. Az ülésen az időszéri kérdéseken kívül több beruházási probléma is megvitatásra kerül.

WASHINGTON ÁTÉLTÉ ELSŐ LÉGI RIADÓJÁT. Vichy. (MTI). Az OFI jelenti: Washingtonból jelentik, hogy az északamerikai fővárosban esőtörtőkön délután tartották meg az első légvédelmi gyakorlatot. A félórás hosszat tartott gyakorlat során az utcaik teljesen elnéptelenedtek, a közlekedés megállott, a házakból mindenki a pincékbe sietett.

SZEPTEMBER 24 ÉS 27 KÖZÖTT LESZ EURÓPA IFJUSÁGÁNAK SPORT-TALÁLKOZÓJA. Budapestről jelentik: Európa ifjúságának múlt évben Garmisch-Partenkirchenben és Breslauban megtartott sporttalálkozóját ez évben is megismétlik. Németország és Olaszország megegyeztek, hogy ezen hatalmas ifjúsági találkozások a jövőben felváltva rendezik meg. Ha egyik évben a Hitler-ifjúság volt a vendéglátó, úgy a következő évben az olasz ifjúsági szervezet (GIL) tölti be ezt a szerepet. A meghívottak minden évben a tengelybarát államok és az Új Európa felépítésében közreműködő államok fiaj lesznek. A második európai ifjúsági sporttalálkozó szeptember 24-27-ig terjedő időben, Milánóban, vagy Turinban kerül lebonyolításra. (MNK)

SZABÁLYOZTÁK A PAPIRBÓL ELŐÁLLÍTOTT CIKKEK GYÁRTÁSÁT. A Budapesti Közlöny szombati száma közli az iparügyi miniszter rendeletét egyes cikkek papirból való előállításának szabályozása tárgyában. A rendelet szerint az iparos (gyáros) papírszönyeg, falvédő, szekrényesek készítéséhez felhasználható nyerspapír készletét köteles az ipari anyaghivatalnak bejelenteni. 1942. augusztus 1-től kezdve csak e rendelet alapján bejelentett nyerspapirból az ipari anyaghivatal külön engedélyje alapján lehet előállítani a fenti cikkeket.

KUKORICAHÁNC S SZALMA-FELDOLGOZÓ TANFOLYAM. Saját tud. Augusztus 12-én egy hónapos esti tanfolyam kezdődik az Orsolya Zár-dában, kukoricaháncs és szalma-fonás elsajátítására. Heti 3 óra lesz: este fél 7-től fél 8-ig. A résztvevők anyagot kapnak. Jelentkezni augusztus 1-ig lehet az Orsolyában.

MEGNYILT: Első keresztény Kölesön könyvtár
 kötelező ifjúsági olvasmányokkal bővítve
SIMON ISTVAN könyvkereskedése
 Telefon: 26-43.
 Bémer-tér 3.

ORVOSI HIR: Dr. Baranyai Lajos, a nemibetegek gondozó intézet vezetőorvosa, tanulmányi szabadságáról hazaérkezett és újból rendelt privát betegeknek délelőtt 9-10-ig, délután 3-tól fél 5-ig. Hitler Adolf -u. 11 szám.

Húszévesek a mezőgazdasági kamarák címmel írt vezetőcikket Halács Ágoston dr., az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatója a Magyar Föld legújabb számában. A magyar falu képes hetilapja az egészséges vetőburgonya biztosításáról, a gabonasziszik irtásáról, a szállítás- és abrakta-kormány termesztésének fontosságáról és a baromfipestisről közöl értékes szakcikkeket. Érdekes képekben számol be a kecskeméti gazdakamara jubileumi közgyűléséről és a gyöngyösi bikavásárról. Elbeszélést, verset, háborús képeket, kiegészítéssel, piaci és vásári árakat, rendeleteket és még sok más, hasznos, érdekes cikket és képet találunk benne. Kapható az újságárusoknál és az IBUSZ-pavilonokban. Mutatványszámot küld a Magyar Föld kiadóhivatala, Budapest, VII., Erzsébet-krt. 7.

A Carmen cipőgyár munkásai a Magyar Vöröskereszt útján, a hadiszolgálatot teljesítő katonák részére 40.000 darab cigarettát küldtek. Ezzel az általuk fenti célra küldött cigaretták száma 300.000 darabra emelkedett.

ÖTÖS IKREK SZÜLETTEK IRORSZÁGBAN. Stockholmból jelentik MTI. A NTL jelenti: Dublini hír szerint Irországban egy Bereagh nevű községben egy házaspárnak ötös ikrei születtek. Az ikrek közül három leány és kettő fiú. Két leány meghalt, a harmadik leány és a két fiú azonban egészségesek.

SZÜNETELNEK AZ I. SZÁMÚ ADÓ-FELSZÓMLÁSI BIZOTTSÁG TÁRGYALÁSAI. Nagyvárad. Saját tud. Mint értesülünk, az I. számú adófelszámolási bizottság tárgyalási menetében változás állott be. Munkatársunk ezzel kapcsolatosan felkereste dr. Barsay Károly vm. tisztifőügyeszt, a bizottság elnökét, aki a következőket mondta: A bizottság tárgyalásai augusztus hó 1-től 10-ig szünetel, 11, 12 és 13-án tárgyalás. 14-től 30-ig újból szünet. 31-ével aztán folytatatosan újra kezdetét veszi a tárgyalás az összes ügy befejezéséig.

IRÉN NÉNI MÉSÉI

Hetyke Jancsi meg a csacsi

Tüzel a nyári nap, akár egy rézkatlan s Jancsi úgy kaphodta talpát a forró homokon, mintha parázson járt volna. A teli zsák is nyomta a vállát, meg a hőség is fojtogatta, amint ballagott szamarával a város felé. A vásárra igyekeztek mind a ketten. Jancsi is meg Pityke is, a csacsi.

Jó kis állat volt Pityke. Szépen tudta mozogni a fülét, jókedvében nagyokat idézett s szót fogadott mindig gazdájának. De most olyan kegyetlenül égette a nap s olyan nehéz volt a sok cökmők, amit cipelt, hogy azt hitte, menten leroskad, ha meg nem áll egy percre. Meg éhes is volt nagyon. Hajnal óta egy falánsyit sem evett, mert folyton-folyvást nógatta Jancsi, hogy hamarosan elérjék a várost.

— Harapok egy kevés fűvet, — gondolta a füles és megállt egy szusszanásra.

No, több se kellett Jancsinak. Elkapta hirtelen az ostort s csihé-puhé! — eltángálta alaposan Pitykét.

— Nesze, nesze, te lusta jószág! — sühogott az ostor. — Nem tudod, hogy sietős az utam? Szedd a lábad gyorsan, nagy mihaszna! — püfölte mérgesen s dühében még a nehéz zsákot is rárakta Pitykére.

Ép akkor repült arra Szeleburdi tündér bűvös köpenyében. Hallotta a szitkot s megsajnálta nagyon a jámbor állatot.

— Megállj gonosz fiú, ezt megkeserülöd! — gondolta a tündér s nyomukba szegődött. Mint az árnyék követte őket a láthatatlan varázsköpenyében. Jancsi meg hajszolta tovább a szerencsétlen csacsi, míg egyszer csak maga is elfáradt. Ólmosak lettek a tagjai s olyan mérhetetlen álomság ült a pillájára, hogy alig bírta kinyitni a szemét. Csak cselelt-botlott, akár a részeg.

Az út szélén lombos bodzator zöldelt. Nagynehezen odáig botorkált s leheveredett alája. A másik percben már aludt, mint a bunda.

Ezt várta csak Szeleburdi tündér. Jancsi fölé hajolt, valamit sugott a fülebe s elrepült kacagva.

A csengő kacagásra felriadt a fiú. Mézett jobbra, balra, kereste a csacsi, de nem volt se hirt, se hamva Pitykének. Egy hetykeképű legény állt előtte s jót húzott rá csipős ostorával.

— No, csak előre lusta jószág, mert messzi még a város! — püfölte grombán. S akkor eszmélt rá megrémülve Jancsi, hogy — Uram bocsáss! — ő bizony számárrá változott.

Akkora füle nőtt, akár csak Pitykének s a hátán feltornyozva állt a sok batyu, zöldes zsák, tengernyi portéka. Majd megszakadt alattuk az írva. De bánta is a hetykeképű legény. Csak hajszolta kegyetlenül tovább a forró napsütésben.

A felhőtlen égből még gyilkosabban

tüzel most a nap s szegény Jancsi majd elepedt a nagy szomjúságban. S nem volt irgalom. Cipelni kellett a szörnyű nehéz terhet s Pityke meg — mert ő volt most a gazda — nagy kényesen ballagott utána.

Ha egy pillanatra megállt, hogy kikapjon egy falánsyi füvecskét, a másik percben már csihé-puhé! — zuhogott az ostor s püfölte a legény: akár csak ő a szegény csacsit reggel.

Ép az ebédnőtát húzták a toronyban, mire a városba beértek. A sok zöldség, gyümölcs, hagyma meg meggyás egykettőre elkelt s annyi fényes tallér csörögött a Pityke zsebében, amennyit Jancsi még álmában se látott.

No, nem is fősvénykedett parányit se vele. Ami jót csak kívánt szeme-szája bizony mind mevette a híres vásárba Halomban állt előtte a kolbász, cipó, illatos pecsenye, tepsivel a turós béles,

a pirosra sült lángos s úgy jóllakott, hogy a király se különben. Csakugy ragyogott a két orcája tőle.

Akkor aztán fogta magát Pityke, fel pattant szamara hátára s indult hazafelé. Szegény Jancsi majd megszakadt a nehéz Pityke alatt, de mit volt mit tenni, cipelni kellett étlen-szomjan jóllakott gazdáját.

— Szomorú sors biz ez! — sóhajtozott Jancsi s szánta-bánta szörnyen, hogy olyan gonosz volt Pitykéhez.

A bodzabokor felé haladoztak éppen s a lombok között Szeleburdi tündérke várt rájuk. S hogy meglátta Jancsi szívében a megbánás virágát, megbocsátott neki. Valamit suttogott s — halljatok csudát! — egyszeribe megszűnt a varázslat. Már Pityke volt a jámbor csacsi ismét s hetyke Jancsi nagy boldogan kocogott utána.

Akosfyné Eötvös Irén.

Ábris és Ábrahám

Írta: Akosfyné Eötvös Irén

IV.

Azért megvették neki a kis virágos ködmönt meg a süveget is, csak a laci-konyhának fellegzett be meg a selyem rokokólyának, mert arra már nem maradt egy lyukas rézfitying se.

Szomorúan ballagtak már hazafelé, mikor a céllövő sátor előtt olyat sóhajtott Ábris, mint aki halni készül s két keserű könnyesepp lopakodott ki a szemek sarkából.

— Lelkem-édesanyám. — cincogta. — ugyan fizessen be kelmed, úgy szeretnék azzal a takaros kis puskával lödözni.

Megszánta a rimánkódó lurkót a tekintetes asszony: — no, várjál... hát, ha akad még a keszkenőm sarkában annyi... Na, nesze! Teljék kedved. — Azzal egy fényes hatost nyomott az Ábris markába s már bévül is voltak a ponyván.

Az urfi se volt rest, felkapott egy fényes puskát s durr-durr! — olyan ügyesen beleduplázott az egyik cifra tábla közepébe, hogy menten kiugrott mögüle egy tarkatollas papagáj.

— Jól van öcskös. — csillant fel Ábrahám úr szeme. — ezt magam se csináltam volna jobban. Hanem, ha legény vagy a talpadon, azt a sárgaszemű sunyi macskát traffáld el, ott él! — mutatott egy másik táblára.

— El én, ha addig élök is! — hetvenkedett Ábris s már durrant is a puská...

Hát Uram-Teremtőm. — abban a minutában közibük szökött, nagy vernyá-

kolással, a tábla mögöl egy valóságos macska.

— Hijnye, a rézangyafát! Fuseson, aki merre lát! — ordította el magát a tekintetes úr. Azzal iszkiri! — loholt, inalt lelkeszafadtából az egész uri familia.

Hogy s mimódon keveredtek haza, jómaguk se tudták, de annyi szent, hogy még egy hét mulva is kocogtatta a fozukat a harmadnapos hideg.

II.

Iskolába kéne menni.

Palatáblát kéne venni...

— Jutka, te add csak elő az ünneplőmet, az már bizonyos. Darutollas kalapjától rogyószáru csizmájáig minden fénylett, argyogott rajta. A nyakában jókora vászonbakó lógott. Abban volt a palavessző, palatábla, írka, ábécékönyv, kalamáris meg egy bugylibicska.

Kellett is ez a tömérdek ördögőse szereszm, mert iskolába készült az urfi. Azaz, hogy ő nem is olyan nagyon készült volna, de hát vitték. Csak az orra hegyére cuppintott még egy csókokcskát a tekintetes asszony, azzal nyakoncsipte apjaura a szepegő lurkót s vitte, cipelte az iskola felé.

Hát ki is volt az nyalva hét szegeletre, az már bizonyos. Darutollas kalapjától rogyószáru csizmájáig minden fénylett, argyogott rajta. A nyakában jókora vászonbakó lógott. Abban volt a palavessző, palatábla, írka, ábécékönyv, kalamáris meg egy bugylibicska.

Kellett is ez a tömérdek ördögőse szereszm, mert iskolába készült az urfi. Azaz, hogy ő nem is olyan nagyon készült volna, de hát vitték. Csak az orra hegyére cuppintott még egy csókokcskát a tekintetes asszony, azzal nyakoncsipte apjaura a szepegő lurkót s vitte, cipelte az iskola felé.

(Folytatjuk.)

A páncélosok

Bizonyára tudjátok gyerekek, hogy a most folyó nagy háborúban milyen rendkívül fontos feladatot teljesítenek a páncélosok. Erről a fegyvernemről fogok most nektek beszélni. Ez a fiatal fegyvernem a világháború kezén keletkezett, ma már azonban honvédségünk egyik legfontosabb részét alkotja. Lövedékálló acél: a páncél mögött vívják meg nehéz harcaikat, de rék páncélosaink. Az ő szolgálatuk nagy erőt, elszánt bátorságot, merészséget kíván: a jó páncélos szívének helyén kell lennie! Ő tör rá az ellen, ségre először, gyakran egyedül és féltelmetes fegyvereivel nagy kárt tud nekik okozni. Három csoportjuk van: 1. a páncélgépköcsi, Ez páncélozott autó, géppuskák vannak benne. Anélkül, hogy megfordulna, hátrafelé is tud menni, két kormányja van: egy elől, egy hátul. 2. a harcokcsi, vagy ahogy általában nevezik: a tank. Herényólcával: terepjáró. Géppuskával, vagy löveggel van felszerelve. 3. a páncélvonat. Ez páncélozott vasúti vonat mozdonyból és 2-3 páncélozott kocsi-ból áll. Vasúti vonal mellett vívott harcokban használják.

Derék magyar páncélosaink nagy dicőseget szereznek a magyar névnek.

Mindig büszkeséggel tekintetek a sötétkék hajtókás vitéz magyar páncélosokra!

CSODAMALOM

Volt egy csodamalom szép Erdélyországba sáraranyból készült minden porcikája.

Mind a hét kereke szitája, pilleje, még a malomkő is színarany volt benne.

Két arany kereke Mindég csak azt mondta, a negy sárarany kő csak duruzsolta:

Morzsolom a szemet kenyérnek, kenyérnek, hadd legyen mit enni koldusnak, szegénynek!

Zakatolt a malom sohse volt megállás s a fehér búzaliszt hullott mint az áldás:

Garmadába ömlött hullott le a földre s boldog boldogtalan merhetett belőle,

Meg is tömtek vele hétszázhetven zsákot s abból sütötték a mazsolás kalácsot

A Vegyi- és Elelmiszeripari r. t. Nagyvárad, értékesíti Mátyás király-ut 80-86 szám és Velence-part 92-106 sz. alatt levő ingatlanait, a rajta levő épületekkel együtt. Erdeklődni Anyos Pál-utca 6. szám alatt. Tel. 12-31 és 27-36.

Megnyilt a városi könyvtár új helyisége

Tengernyi könyv, barátságos olvasótermek várják a látogatókat

Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárosi városi nyilvános könyvtárnak — mint megirtuk — egyhónapos nyári és költözködési szünet után szombaton délelőtt kellett megnyitnia az olvasók részére.

A kitézött idő előtt félórával meghúzódnak a külsejében is megkapó és minden tekintetben kielégítőnek mutató épület előtt. Azt hittük, hiába várunk: nem sokan tudnak még a könyvtár megnyitására s talán nem is sokat érdekel ez — nyár közepén. De — illő ezt elismerni — tévedtünk! A Mezey Mihály utcán már háromnegyed tíz tájban kis diákok tűnnek fel. Hónuk alatt vaskos könyvet, sőt könyveket szorongatnak. (Tán maguknál felejtették s most sietnek becserélni, pótolva a mulasztást). Aztán jönnek felnőttek is: fiatalok és öregek. Végre az óra tizedet ver s megnyílik az olvasók és könyvkölcsönzők ajtaja...

Ostrom indul a könyvek ellen

Valóságos ostrom indul a könyvek és a könyveket kiszolgáló tisztviselők ellen.

Soós Andrást, a könyvtár vezetőjét külön szobában találjuk. Iróasztalával szemben fiatal lány tétovázik: be szeretne iratkozni. Kívánsága percek alatt teljesül. Mielőtt mások jönneek, Soós András körülvezet a könyvtárban s készségesen magyaráz:

— Ide néhány bútor kerül, kényelmes székek, asztalok — mutat az előcsarnok jobbsarkába. Az olvasók a jövőben, ha könyvet cserélni jönnek leülhetnek és várhatnak nyugodtan. Itt lesz majd a ruhátár és szőnyegről is gondoskodunk.

Jobbra térünk s benyitunk az „L”-alakú olvasókba. Az első teremben négy hosszú barna asztal áll. A falakat könyvszekrények fedik.

— Ezek odig a folyosón álltak — jegyzi meg Soós András. Ez azonban rengeteg bajt, kényelmetlenséget jelentett. Behoztattam hát ide a szekrényeket, hogy se a közönségnek, se a tisztviselőknek ne kelljen kifáradni, ha valaki német könyvet óhajt.

(Három nagy könyvszekrényben ugyanis csupa német könyv áll). Van még itt egy külön szekrény, ebben is külföldi és nagyrészt régi könyvek vannak felhalmozva.

A szekrényeknek azonban nemesak helyük: külsejük is megváltozott. Edőig fakó-sárgák voltak, most a fájuk aététharna és finoman érezett.

— Jobban illik ez a szín a könyvtárba — mondja informátorunk —, igyekezzünk a keretet méltóvá tenni a tartalomhoz. Ez azonban — fűzi hozzá mosolyogva — nemesak efféle külsőségekben nyilvánul meg. A technika legkomolyabb kelléke is megvan itt.

Minden kényelem megvan az olvasókban

Felkattant egy villanylámpát s a terembe a hatalmas tejüvegen keresztül bő fény árad. A központi fűtés és a vízvezeték természetes függvényei ennek a teljsen modern és a legké-

nyesebb ízlést is kielégítő technikai felkészültségnek.

A felnőttek olvasója valamivel kisebb mint a diákoké, a kényelem azonban itt is ugyanolyan tökéletes. A két olvasóterem között kis szobában dolgoznak a tisztviselők. Szobá-

jukból jobbról-balra ablak nyílik: egyik az ifjúsági, a másik a feluóttek számára szolgáló olvasóterembe.

Hátul még öt kis terem van, akad köztük, melyre talán jobban illik már a „szoba” megjelölés.

— Ezek kézikönyvtárak — nyit fel két vagy három ajtót Soós András — aztán elsiet, mert tizen is keresik. Nagyonbár beiratkozók és egy derék iparos.

Az iparos azért jött, hogy a könyvtár bejárata feletti üvegtábla helyét kímérje. Már csak a tábla hiányzik, hogy a könyvtár kívülről is „komplekt” legyen.

H. I.

Kártékony léggömbök szálltak le az ország különböző részein

Hogyan kell ártalmatlanná tenni a gyújtópalackokat

MTI jelenti: Az elmúlt napokban, mint arról a rádió és a napisajtó útján a közönség már értesült nagyobb számu ellenséges léggömb szállt le az ország különböző részein. Ezek a léggömbök gyújtópalackkal voltak ellátva és már is kisebb-nagyobb, de jelentős kárt még nem okozó tüzeket idéztek elő. A honvédelmi miniszter újjólag a legnyomatékosabban felhívja tehát az ország lakosságának figyelmét, hogy az előírt óvintézkedéseket tartsa be. A gyújtópalackokról a következőket kell tudni:

A palackokat fehér vagy sárga gumiból készült léggömbök szállítják. A léggömb alatt függ egy doboz, amely a gyújtópalackot tartalmazza. Az épségben lévő gyújtópalack vastag üvegből készült edényben van, amelyben bádög henger van. A bádöghengerben vasgolyók vannak elhelyezve. Az üvegben három féle folyadék látható. A felső tejszerű fehér, a középső áttetsző és az alsó tojássárga színű. Leeséskor az üveg összetörik és a folyadék meggyullad, nehezen oltható tü-

zet okozva. A gyújtópalackok egyrésze épségben marad. Az épségben maradt üveg palackok a gyújtópalackok kezelve mindaddig veszélytelen, amíg össze nem törnek. A gyújtópalackok tüzeinek megfékezése homokkal, vagy földdel történik. Vigyázni kell, mert ha a homokot, vagy a földet leszedjük a gyulladás újra jelentkezik. Legcélszerűbb 60-70 centiméteres gödröt ásni és a gyújtópalack maradványait abba betemetni. A gyújtópalack maradványait kézzel ne fogjuk meg, mert a foszfor bőrünkön sérülést okoz. A legfontosabb, hogy az esetleg keletkezett tüzet azonnal eloltjuk. Ha a tűz nagyobb arányúnak látszik segítséget kell kérni. A jelentés leadásán kívül a polgári lakosságnak a gyújtópalackokkal kapcsolatban más kötelessége nincs. Ismételten felhívjuk az ország lakosságának figyelmét arra a tájékoztató füzetre, amelyet az illetékes miniszterium adott ki ebből a célból. Teljesítse kötelességét minden magyar becsülettel.

MAGYAR ÉLET ROMÁNIÁBAN

Tanító- és tanárképzés. Központi iroda Bukarestben

Temesvárról jelenti: Argay György, a romániai magyar evangélikusok szuperintendense látogatást tett Nagyenyeden a református egyházkerületi elnökségnél. Utána meglátogatta Gyulafehérváron Márton Áron erdélyi római katolikus püspököt. Az egyházfők megtárgyalták az egyházat közösen érdeklő ügyeket és különösen a tanári és tanítói utánpótlás kérdését. Argay György úgy a református, mint a római katolikus egyház főhatóságánál a legmesszebbmenő megértést tapasztalta és ígéretet kapott. tekintettel arra, hogy külön evangélikus magyar tanítóképző nincsen úgy a katolikus, mint a református tanítóképző intézetben megértéssel fogadják a tanítói pályára készülő evangélikus növendékeket.

A temesvári Déli Hírlap tudósítója felkereste Bukarestben a Magyar Népközösség irodáit és részletes tudósításban számol be a bukaresti magyarság mai életéről.

A Magyar Népközösség központi irodáját Gyártás Elemér országos elnök és Párecz György országos titkárral felváltva vezetik. Az irányítás igen alapos szaktudást és nagy körültekintést igényel. Munkatorlódás

Horgászati cikket,

utazó bőröndöt, kézi táskát, kulacsot, csajkát, evőeszközt lejobbat és leolcsóbban

Jakab Lászlónál Rákóczi-út 4 sz.

Tiszta szesz

Nánássy-nál. Színház mellett.

esetén Nagy Miklós dr. nagyenyedi ügyvédet, központi titkárt is bevonják a munkába. Nagy a forgalom és sok a munka állandóan, mert sok magyar ember fordul ide ügyes-bajos dolgaival. A központi iroda elsősorban közérdekű ügyekkel foglalkozik. Felkeresésre közbenjár egyházi, iskolai és gazdasági kérdésekben, de természetesen egyéni panaszok és sérelmek orvoslásán is fáradozik. Továbbítja a minisztériumokhoz és egyéb hatóságokhoz Románia valamennyi magyarjának — a népközösségi tagoknak — a kérvényeit és szorgalmazza azok elintézését.

A fővárosban működik a Magyar Népközösségi Szervezet irodája is. Hamar Béla lelkész elnök vezetése mellett végzi a szegénységélyzést, a Bukarestben lakó, vagy átmenetileg ott tartózkodó magyarok útbaigazítását. Bukarestben két római katolikus, egy református és egy evangélikus templom van, ahol a fővárosi magyarok magyar nyelvű istentiszteleten vehetnek részt és magyar prédikációkat hallgathatnak. A fővárosban mintegy 6000 római katolikus magyar él. Az egyházak közül a református egyház a legszervezettebb. Ez tartja fenn Bukarest egyetlen magyar Diákokörét és keretein belül működik a Református Népszövetség és Református Leánykör. Mindkettő áldásos munkát végez a bukaresti magyarság körében.

Nagy sikerrel járt a Hivatásszervezet ruházati akciója

Már csak kevés ruha áll rendelkezésre.

Nagyvárad. A Hivatásszervezet értesíti tagjait, hogy a nemrég megindított ruhaakció keretében igényelhető volt 61 pengős pamut szövet ruhákra több igénylést már nem tud felvenni és az 51 pengős erős csálán szövet ruhából is csak néhány szám áll rendelkezésre.

A nagyváradai Hivatásszervezet erőinek kezdett ezen akciójával ismét azt bizonyította be, hogy a szervezetbe tömörült munkásság elsőrendű szükségleteit mindig szem előtt tartja és igyekszik a dolgozó testvéreknek mindig a viszonyokhoz képest a lejobbat nyújtani. A dolgozók részéről kezdetben mutatkozó bizalmatlanság megtört a minta ruhák megtekintésénél és ez alkalommal is meggyőződhetek arról, hogy a Hivatásszervezet ezen akcióival becsületesen akarja szolgálni a szervezetébe tömörült dolgozók érdekét, nem úgy mint más, közelmúltban még szereplő munkásszervezetek. Félreértések elkerülése végett újjólag felhívja a Hivatásszervezet tagjait, hogy ruhaakciója független az olcsó népruházati akcióitól.

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker órák értéke, eladása, szakszerű alakítása, javítása **Acz Tibor.** Széchenyi tér 6.

Megállapították az augusztus havi liszt- és kenyéradagot

Nagyvárad th. város polgármestere 36.319/1942. szám alatt a következő hirtetményt adta ki:

A m. kir. Közellátásügyi Miniszter úr 320.860/1942. III./1. számú körrendelete alapján értesítem a város közönségét, hogy f. évi augusztus hó 3-tól kezdődően a rendes kenyér fejadag napj 20 dkr., amennyiben egyesek a közellátási kormánybiztos úrtól 3230/1941. M. E. számú rendelet alapján kenyér helyett lisztet kap, annak havi lisztfejadagja 4 kg. A pótadagok változatlanok.

A nullásliszt havi fejadagja változatlanul 1 kg. 60 dkg. az eddig megjelent hírlapi cikkekkkel ellentétben,

mert a helyi lapokban a 4 kgr. havi nullásliszt fejadag tévesen lett leírva, az nem nulláslisztre, hanem arra az esetre vonatkozott, hogyha valaki fentiek szerint kenyér helyett lisztet kap. Egyidejűleg felhívom az összes kereskedőket (nagyelosztókat és a kisárusokat), hogy rizst további intézkedésemig nem szolgáltatathatnak ki.

Továbbá felhívom az összes kis- és nagykereskedőket, hogy rizskészletüket legkésőbb f. évi augusztus hó 5-ig a Közélelmezési Hivatalhoz írásban jelentésük be.

Nagyvárad, 1942 július hó 29-én.

Dr. Soós István s. k. polgármester.

Férfi ruhákat használtakat, legjobb áron vehet, eladhat **MOLNÁR** használtruha üzletében Bémer-tér 1. (udvarban) hívásra házhöz jövök.

RÁDIÓ

Vasárnap, augusztus 2.
BUDAPEST I.

- 8 Fohász. Szózat. Reggeli zene. 8.45 Hírek.
- 9-9.55 Unitárius istentisztelet a Kórház-utcai templomból.
- 10-11.10 Egyházi ének és szentbeszéd a Felsővízvárosi Szent Anna plébániatemplomból.
- 11.15 Evangélikus istentisztelet a hécsikaputéri evangélikus templomból.
- 12.15 Levente-műsor.
- 12.55 A francia helyzet. Előadás.
- 13.10 Szórakoztató zene.
- 14.00 Operarészletek és hangszerzölök.
- 15.00 Egészséges vetőburgonya biztosítása. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata.
- 14.45 Magyar nóták.
- 16.40 A hideg és a meleg Közművelődési előadás-sorozat.
- 17.20 Beszél a front. A honvéd haditudósítóezred rádióközvetítése.
- 17.45 Fellegi Teréz énekel.
- 18.05 Éjszaka. Elbeszélés.
- 18.25 Légierők fúvózenekara.
- 19.20 Vécsey Ernő jazzegyüttese.
- 19.40 Legyen eszed. Csevegés.
- 20.00 Kortáncok és csárdások. (Bura)
- 20.20 Hangképek vasárnap sportjáról.
- 20.40 Nyárestti könnyű zene.
- 21.40 Hírek és löversenyeredmények.
- 22.15 Szórakoztató zene.
- 23.25 Magyar nóták.

BUDAPEST II.

- 11.15 Szalonótós.
- 12.15-13 Országos postászenekar.
- 15-15.40 Künneke-művek.
- 15.25 Hogyan festett Munkácsy. Felolvasás.
- 18.50 Kolozsvári gyermekénekkarok hangversenye.
- 19.20 Az első magyar szerkesztőnő. Előadás.
- 19.40 Szegedi Ketter Ernő zongorázik.
- 20.00 Hírek.
- 20.10-22.20 Verdi: Otello.

Hétfő, augusztus 3.
BUDAPEST I.

- 6.10 Ebresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
- 10.15 Folyamérök szalonzenekara.
- 11.20 Hangszerzölök.
- 11.40 „A kétarcú Columbus” Felolv.
- 12.00 Harangzó. Fohász. Himnusz.
- 12.10 Melles Béla-zenekar. Közben 12.40 Hírek.
- 13.20 Időjelzés, vízállásjelentés.
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Sthymmel Miklós táncgyűjtése játszik.
- 14.30 Hírek.
- 14.45 Műsorismertetés.
- 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak elemi-szerárak.
- 15.20 Horváth Elemér cigányzenekara.
- 16.15 Híres magyar néprajzosok. Előadás a rokonságunkatokról.
- 16.45 Időjelzés, hírek.
- 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
- 17.15 A közellátási minisztérium rádió-előadás-sorozata.
- 17.30 Szalonótós.
- 18.00 Az indiai óceán. Felolvasás.
- 18.30 Az olasz rádió műsorából: Dalok a háború ütemére.
- 19.20 Magyar nóták.
- 19.45 Körutazás a mai Franciaországban. Előadás.
- 20.10 Székesfővárosi Zenekar.
- 22.10 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 23.25 Szórakoztató zene.

BUDAPEST II.

- 19.00 Híres operanyitányok.
- 20.00 Hírek.
- 20.10 A telefon feltalálója. Előadás.
- 20.30-21.30 Filmdalok.
- 22.10-23.00 Rendőrszenekar.

Kedd, augusztus 4.
BUDAPEST I.

- 6.40 Ebresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
- 10.15 Egyvelegék és keringők.
- 11.20 Hochstrasser Hugó gondolkázik.
- 11.40 Divattudósítás.
- 12.10 A József nádor 2 honvéd gyalogezred zenekara.
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 A Rádiózenekar műsorából.
- 15.20 A kassai rádió műsorából.
- 16.15 Gyermekdelután.
- 17.45 Hogyan juthat a munkás ház.

- 17.30 Suki Tóni cigányzenekara.
- 18.00 A szobrász három asszonya Elbeszélés.
- 18.20 Szól a katonabanda!
- 18.40 Motorosítsunk-e? Előadás.
- 19.20 Debussy: Zongora-hegedű szonáta.
- 19.35 Schelly Itáliában.
- 20.00 Kelly Anna éneke.
- 21.00 Rádió a rádióról.
- 21.00 Mursi Elek cigányzenekara.
- 22.10 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 23.25 Táncczene.

BUDAPEST II.

- 18.00 Ruszin hallgatónknak.
- 18.30 A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.

APRÓHIRDETÉSEK

Oktatás

Okleveles tanár vállalja 1-2 magán- és pótvizsgálok előkészítését. Beöthy Ödön utca 42. 727

Lakás

Kiadó szeptember 1-től szoba, konyha, előkamra, nyárikonyhaból álló, kertes magánház. Szent István tér 8. Kézimunkaüzlet. 815

Bútorozott szoba fürdőszoba használati kiadó azonnal. Rákóczi-út 25. ajtó 4. 828

GYÜMÖLCSÖS kertés háromszobás komfortos önálló utcai villa lakásomat elcserélném központi fekvésű háromszobás utcai komfortos lakással. Telefon 26-93. 801

Központban elegánsan bútorozott szoba kiadó. Cimeket „Pontos fizető” jellegére a kiadóba kérünk. 728

Különféle

Paragázzal poloskát, melyt azok pe-téit falból, bútorokból, padozat alól fel-felosséggel írta Csutorás, Szilgizeti-utca 7. Telefon: 14.21. 816

Szombat és vasárnap a Rózsakert-ben flekken-estély, melyre meghívom a nb. közönséget. Csernő Mihály vendég. 817

Bérbeadó 100 katasztrális hold föld. Értekezni özv. Kriszár Bélanénál Kaba-láspatak, u. p. Mezőtelegd. 807

Kölcsön kapható, épületjavítási, me-zőgazdasági beruházási célokra. Hírel-szövetkezetnél, Gróf Bethlen István-u. 6. szám. 745

Adós-vétel

Kalapszalonn régi bevezetett, ócsó bírral, kis tőkevel átvehető. Erleklő-dök címét „Női kalap” jellegével kiadó-ba kérem. 813

Áru elraktározására alkalmas két nagy erős láda eladó. Ritóok Zsig-mond-utca 11. 827

Eladó diófa kombinált szekrény, re-kamió, asztal székek. Török Ignác-utca 27. 826

Eladó három hold föld részben szől-ölével beültetve. Cím a kiadóban. 825

Fekete szövetszövetés és 3+1 lán-pás rádió eladó. Kádárné, Szent János-utca 4. 823

Eladó háromszobás adómentes mo-dern új ház beköltözhető. Püspökfür-dőben 2 szobás téglavikendház sürgő-sen eladó. Tatayné, Szilgizeti-u. 12. 822

Hat darab finom Thonet csédlőszék sürgősen eladó. Alap-utca 2 Házmes-ternél. 819

Nagy takaréktűzhely kitűnő állapot-ban eladó Kertész, Gr. Bethlen István-utca 5. 818

Eladó bútorok. Háló, ebédlő, tükrök, ruhamangorló gép, tűzfűcskendő gép műhelyekbe és gyárakba munkások-nak mosdók, Minimax, villanyesilla-rok Vitéz-utca 33. 817

Modern princess, STRANDFÜZŐ, fűzőpótló, csipőszorító, melltartó, harisnyatartó egyéni méretre; ki-tűnő szabás, elsősorú munka és anyag, izléses kivitelben, olcsó ár-ban rendelhető a 15 h
KOVÁTS SÁNDORNE fűzőspecia-listánál, Szent Gellért-u. 10. szám. (Nílgesz.telej).

19.00-kb. 21.30 Székesfővárosi Zenekar hangversenyének közvetítése. Az 1. felvonás után kb:

23.30 Hírek.

22.10-23.00 Rádiózenekar.

Zongora bécsi, kitűnő hangú, elköl-tőzés miatt olcsón eladó. Csáky utca 39 szám. 814

Eladó beköltözhető nagy szoba-kony-hás magánház. Vekerle Sándor-utca 3. 806

Vásártéren kereskedésnek alkalmas ház eladó. Cím a kiadóban. 806

Jókarban lévő használt perzsa át-veető szőnyeget, modern gardero-b-szekrényt keresek. Cím a kiadóban. 793

PETREZELYEMLEVELET és zel-lerlevelet vásárol a Vegyi és Élelmi-szeripari r. t., Nagyvárad, Árvos Pá-utca 2-6.

Allást keres

Intelligens vallásos nő háztartás, gazdaság vezetését plébánian, magá-nosnál nagy gyakorlattal önállóan vál-lalná. Leveleket „Kitűnő bizonyítvá-nyok” jellegére a kiadóba. 810

DÉLVIDÉKI bevezetett utazó ös-keresztény keres képviselőket Dél-vidék részére. Mészáros Miklós, Boj-mok, Bácska. 805

Allást nyec

Megbízható komoly keresztény üzlet-vezető keresek gyümölcs- és zöldség-üzletet vezetésére. Garancia szűke-ges. Tóth, Mussolini-tér. 820

Gyümölcs- és zöldségüzletembe ügyes és megbízható embert felveszek. Tóth, Mussolini-tér. 821

Gipész aljammunkákat különféle csoportmunkára azonnali beépésre ke-res M. H. u. Mezőtelegd. Kossuth Lajos-utca 9. 812

Dr. Szabó Béla kir. közjegyző Szász-regen, a közjegyzői munkakörben meg-felölő gyakorlattal bíró, a román nyel-vet is beszélő helyettesít, jelöltet vagy irodai alkalmazottat keres. Fizetési igény és előző gyakorlat közlését kéri.

Gyakorlott gyors- és gépirónót alkal-mazk Dr. Bozsódi ügyvéd, Pável-utca 19. 794

Öskeresztény tisztviselőt, lehetőleg termény- és lisztszakmából, aki üzleti adminisztráció minden ágában jártas, hosszabb gyakorlata van, felveszek. Cséha Lajos, Bémer-tér 4. 798

Mindenes szakácsnőt jó bizonyítvá-nyokkal, aki kis háztartást önállóan vezet, augusztus 1-re felveszek. Beöthy Andorné, Bémer-tér 4. I. 797

Elveszett

Elveszett kék rojtos gyermekkosci takaró. Becsületes megtaláló juttassa jutalom ellenében Árpád Vezér-út 47. fodrászüzletbe. 824

KIADÓTULAJDONOS.
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelőszerkesztő: Felelős kiadó:
Dr. Paál Árpád **Dr. Scheffler Ferenc**
a Szent László-nyomda Rt.
igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.

Segédmotorosok figyelmébe! Motorkerékpárok, varrógépek megkezdtem. Használt motorkerékpárt veszek és eladok **JAKAB** műszerész Kossuth Lajos-utca 5. szám. Telefon: 23-30